

**SZCZEGÓŁOWE WARUNKI
MIĘDZYNARODOWEGO PRZEWOZU NA PODSTAWIE
BILETÓW STOSOWANYCH W KOMUNIKACJI
WSCHÓD – ZACHÓD
(SCIC-TWZ)¹**

CZĘŚĆ I – III

POSTANOWIENIA OGÓLNE

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU (GCC-TWZ)

WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

Obowiązują od dnia 09 grudnia 2018 r.²

¹ *Zmiana tytułu dokumentu w dotychczas stosowanym polskim tłumaczeniu: „Międzynarodowe szczególne warunki przewozu taryfy Wschód-Zachód” (SCIC-TWZ) wynika z konieczności dostosowania tłumaczenia do oryginalnego tytułu, i nie pociąga za sobą żadnych skutków prawnych*

² Z chwilą wejścia w życie niniejszych przepisów tracą moc postanowienia SCIC- TWZ opublikowane z mocą od dnia 10 grudnia 2017 r.

Zarządzający:
Czech Railways JSC (CD)
Pricing and Product Communication Department
Nábřeží Ludvika Svobody 1222
CZ-110 15 Praha
Czech Republic

Tel. 420 972 232 235
Telefax: 420 972 233 306

e-mail: EWT@gr.cd.cz

ZMIANY I UZUPEŁNIENIA

Nr porządkowy zmiany	Podstawa	Zmiana obowiązuje od dnia	Czytelny podpis pracownika wnoszącego zmiany wraz z datą

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK TERMINÓW (używanych w niniejszych SCIC-TWZ)		
CZĘŚĆ I – POSTANOWIENIA OGÓLNE		
1.	Zakres stosowania SCIC-TWZ (bilety wydane w komunikacji Wschód - Zachód)	7
2.	Podstawa prawna przewozu	7
3.	Vacat	8
4.	Struktura SCIC-TWZ	8
5.	Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ	8
CZĘŚĆ II – OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU W KOMUNIKACJI WSCHÓD-ZACHÓD (GCC-TWZ)		
6.	Dokumenty przewozu, rezerwacje i usługi dodatkowe	9
CZĘŚĆ III – WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)		
7.	Oplaty za przejazd	18
8.	Rodzaje dokumentów przewozu	18
9.	Sprzedaż w pociągu	18
10.	Sprzedaż poprzez internet, sprzedaż online	18
PRZEPISY PRZEWOZOWE		
ROZDZIAŁ A – PODRÓŻNI INDYWIDUALNI WARUNKI PRZEWOZU		
11.	Dokument przewozu	20
12.	Zakup dokumentów przewozu	20
13.	Wydawanie dokumentów przewozu	20
14.	Termin ważności dokumentów przewozu	21
15.	Korzystanie z dokumentów przewozu	21
16.	Zmiana drogi przewozu	22
17.	Zmiana przewoźnika	22
18.	Przejsie do wagonu wyższej klasy lub do pociągu wyższej kategorii	23
21.	Przerwy w podróży	23
31.	Ulgi dla dzieci	24
32.	Ulgi specjalne	25
36.	Obliczanie opłaty za przejazd	26
37.	Zajmowanie przedziału do wyłącznej dyspozycji	27
41.	Przewóz psów i małych zwierząt domowych	27
42.	Bagaż podręczny	28
43.	Rowery	28
44.	Rezerwowanie i zajęcie miejsca	28
45.	Zwroty należności	29
46.	Wymiana i przyjęcie biletu z powrotem	30
50.	Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, w wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych	30
51.	Przydzielenie podróżnemu innego miejsca	33

ROZDZIAŁ B – GRUPY PODRÓŻNYCH		
61.	Postanowienia ogólne	34
62.	Ulgi od opłat za przejazd	34
63.	Ulgi dla dzieci	34
64.	Rezerwacja miejsc	34
65.	Zamawianie dokumentów przewozu	35
66.	Dokumenty przewozu	35
67.	Obliczanie opłaty za przejazd	35
68.	Zajmowanie przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy	36
69.	Wymiana i zwrot należności za bilety grupowe	36
70.	Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, w wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych	36
ROZDZIAŁ C – POCIĄGI NADZWYCZAJNE I WAGONY SPECJALNE		
ROZDZIAŁ D – ODPOWIEDZIALNOŚĆ		

- ZAŁĄCZNIK I** Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ
- ZAŁĄCZNIK II** Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert oraz pociągów z ceną globalną (załączniki do pociągów z ceną globalną)
- ZAŁĄCZNIK III** Ulgi przejazdowe dla grup przewożonych pociągami regularnego kursowania, statkami lub w ramach niektórych przewozów autobusowych
- ZAŁĄCZNIK IV** Adresy komórek odpowiedzialnych za kalkulowanie należności za przebieg pociągów nadzwyczajnych i wagonów specjalnych
- ZAŁĄCZNIK V** Adresy punktów reklamacyjnych

Fragmety zapisane kursywą nie stanowią integralnej części międzynarodowych SCIC-TWZ i mają charakter dodatkowej informacji (dla punktów upoważnionych przez PKP do sprzedaży biletów międzynarodowych w ramach SCIC-TWZ, a także osób uprawnionych do kontroli dokumentów przewozu).

SŁOWNIK TERMINÓW (używanych w niniejszych SCIC-TWZ)

TERMIN	DEFINICJA
Ogólne warunki przewozu (GCC-TWZ)	Ogólne warunki przewozu, zgodnie z częścią II niniejszych SCIC-TWZ.
Ogólne warunki przewozu (GCC-CIV/PRR)	Ogólne warunki przewozu osób transportem kolejowym w komunikacji międzynarodowej CIT (Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego).
Kraj wydania	Kraj, w którym wydano dokument przewozu.
Przedsiębiorstwo wydające	Przedsiębiorstwo, które wydało dokument przewozu i pobrało opłatę za przejazd.
Przewoźnik	Przewoźnik umowny (przedsiębiorstwo kolejowe, przedsiębiorstwo transportu drogowego lub towarzystwo żeglugowe) oraz przewoźnicy kolejni.
Przewoźnik umowny	Osoba prawna zawierająca z podróżnym umowę przewozu zgodnie przepisami CIV lub SMPS, na podstawie której zobowiązała się przewieźć podróżnego od miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia lub przekazać go kolejnemu przewoźnikowi.
Przewoźnik kolejny	Osoba prawna przejmująca od przewoźnika umownego zobowiązanie dalszej realizacji przewozu podróżnego do miejsca przeznaczenia lub przekazania go innemu kolejnemu przewoźnikowi, a także ponosząca odpowiedzialność, na podstawie umowy przewozu zawartej z podróżnym.
Przewoźnik zagraniczny	Przewoźnik działający na terenie innego kraju, niż kraj wydania biletu.
Przewoźnik podwykonawca	Osoba prawna, która nie zawarła z podróżnym umowy przewozu, lecz której przewoźnik umowny lub kolejny powierzył wykonanie przewozu na określonym odcinku.
Rekompensata za opóźnienie pociągu	Zwrot należności z tytułu opóźnienia pociągu do stacji docelowej i w zależności od wielkości opóźnienia, stanowiących procentową część opłaty za przejazd.
Bilet na przejazd (dokument przewozu)	Dokument przewozu potwierdzający zawarcie umowy przewozu między podróżnym a przewoźnikiem. Może on składać się z jednego lub kilku biletów (włącznie z dokumentem rezerwacyjnym, dopłatą itp.) oraz odpowiednich dokumentów uprawniających do ulgi.
Bilet grupowy	Dokument przewozu, który sam lub w połączeniu z innymi biletami uprawnia do przejazdu grupę podróżnych.
Opłata za przejazd	Opłata za przejazd obowiązująca w dniu wydania biletu.
Warunki szczególne i taryfowe (WST)	Warunki przewozu określone przez przewoźnika w uzupełnieniu Ogólnych warunków przewozu (część III niniejszych SCIC-TWZ).
CIT	Międzynarodowy Komitet Transportu Kolejowego (Comité international des Transports ferroviaires).
COTIF	Konwencja o międzynarodowym przewozie kolejami (Convention relative aux transports internationaux ferroviaires).
Bilet bezpośredni (bezpośredni dokument przewozu)	Bilet na przejazd po terytorium co najmniej dwóch krajów lub na przejazd od punktu granicznego do miejsca przeznaczenia położonego w innym kraju (niż kraj wydania biletu).
Podróżny indywidualny	Podróżni (w rozumieniu niniejszej taryfy od 0,5 do 5,5 osób), którzy podróżują osobno lub wspólnie (w odróżnieniu od grupy podróżnych).
Kwit na dopłatę	Dokument stanowiący uzupełnienie biletu (dokumentu przewozu) wydany na zmianę klasy wagonu, drogi przewozu lub uprawniający do zmiany przewoźnika.
ER CIV (PU-CIV)	Przepisy ujednoczone o umowie międzynarodowego przewozu osób kolejami (CIV).
Cena globalna	Cena zawierająca opłatę za przejazd i za usługi dodatkowe (w tym rezerwację).
Pociągi z ceną globalną	Pociągi na przejazd, którymi wydawane są bilety na jednym blankiecie (bilet na przejazd i rezerwacja), ze wskazaniem ogólnej należności za przejazd (ceny umownej).
Punkt graniczny	Punkt, w którym stykają się infrastruktury należące do rządów różnych państw odpowiadający z reguły granicznemu punktowi taryfowemu.
Grupa	Grupa składająca się z co najmniej 6 osób dorosłych, które wspólnie podróżują i płacą za przejazd.

Bilet wewnętrzny	Bilet wydany na połączenia krajowe w innym kraju (<i>niż kraj wydania biletu</i>).
Pociągi nocne	Pociągi składające się z wagonów sypialnych i z miejscami do leżenia.
Miejscowość	Miejsce wyjazdu lub przeznaczenia. Może to oznaczać stacje kolejowe, dworce autobusowe albo porty.
Dokument rezerwacyjny	Dokument na podstawie, którego pobierana jest należność (<i>opłata dodatkowa</i>) za rezerwację miejsca w wagonie sypialnym, z miejscami do leżenia lub do siedzenia, w którym rezerwacja jest obowiązkowa albo fakultatywna (<i>bilet na miejsce sypialne, do leżenia, do siedzenia</i>).
PRR	Rozporządzenie (UE) nr 1371 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym.
RID	Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych – <i>Załącznik C do COTIF</i> (Reglement pour le transport international de marchandises dangereuses).
SMPS	Umowa o międzynarodowej komunikacji osobowej (Соглашение о международном пассажирском сообщении).
Pociąg nadzwyczajny (wagon specjalny)	Pociąg (wagon) przeznaczony do wyłącznej dyspozycji zamawiającego - osoby fizycznej lub prawnej, w porozumieniu z przewoźnikami uczestniczącymi w przewozie.
Punkt taryfowy	Miejscowość do i od, której mogą być wydawane bilety (dokumenty przewozu), o ile znajduje się ona w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert i/lub w elektronicznych systemach sprzedaży przedsiębiorstwa wydającego bilet.
<i>Kasa biletowa</i>	<i>Kasa uprawniona do sprzedaży biletów w komunikacji Wschód – Zachód.</i>
UIC	Międzynarodowy Związek Kolei (Union internationale des Chemins de fer).

CZĘŚĆ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1 Zakres stosowania SCIC-TWZ

- 1.1 Niniejsze SCIC-TWZ mają zastosowanie do przewozów pasażerów pomiędzy krajami uczestniczącymi w CIV i SMPS, które wydają międzynarodowe bilety bezpośrednie lub wewnętrzne.

Dla określonej komunikacji (odcinków lub pociągów) przewoźnicy mogą ustalać Szczególne warunki przewozu w odstępstwie od niniejszych SCIC-TWZ. Powyższe odstępstwa powinny być dokładnie określone w Szczególnych warunkach przewozu.

Niniejsze SCIC-TWZ nie mają zastosowania do dokumentów przewozu na przejazdy między miejscowościami położonymi na terenie kraju ich wydania.

W pociągach objętych cenami globalnymi mogą obowiązywać inne przepisy zawarte w specjalnych załącznikach.

- 1.2 Opublikowanie niniejszych SCIC-TWZ, zmian i uzupełnień do nich, a także ich uchylenie, odbywa się zgodnie z przepisami krajowymi, którym podlegają uczestniczący przewoźnicy (wykaz przewoźników uczestniczących w SCIC-TWZ zawiera Załącznik I).
- 1.3 Niniejszymi SCIC-TWZ zarządza Spółka Akcyjna Czech Railways JSC (CD).

2 Podstawa prawna przewozu

- 2.1 Podstawą prawną regulującą przejazdy podróżnych są niniejsze SCIC-TWZ. Na odcinkach morskich, w ramach przewozów kombinowanych kolejowo/morskich, podstawą są przepisy prawne, którym podlega przewoźnik morski, jak również warunki szczególne ustalone przez tego przewoźnika.
- 2.2 W sprawach nieuregulowanych niniejszymi SCIC-TWZ, dla przewoźników uczestniczących w Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), mają zastosowanie Przepisy ujednoczone o umowie międzynarodowego przewozu osób i bagażu kolejami CIV (Załącznik A do COTIF), a w szczególnych przypadkach PRR.
- 2.3 W sprawach nieuregulowanych niniejszymi SCIC-TWZ, dla przewoźników uczestniczących w Umowie o międzynarodowej komunikacji osobowej (SMPS), ma zastosowanie Umowa o międzynarodowej komunikacji osobowej (SMPS).
- 2.4 Sprawy nieuregulowane niniejszymi SCIC-TWZ, ER CIV (PU-CIV) lub SMPS podlegają przepisom wewnętrznym. Pierwszeństwo ma prawo obowiązujące w danym kraju.
- 2.5 Przewozy w komunikacji wewnętrznej, realizowane na podstawie biletów wewnętrznych wydanych w innym kraju, uczestniczącym w CIV lub SMPS, o ile dane połączenie nie stanowi części relacji międzynarodowej, podlegają:
- przepisom wewnętrznym danego kraju,
 - postanowieniom niniejszych SCIC-TWZ, oraz
 - w szczególnych przypadkach - krajowym warunkom taryfowym zainteresowanych przewoźników lub stosowanym przez nich przepisom, o ile nie są one sprzeczne z postanowieniami niniejszych SCIC-TWZ.
- 2.6 Umowa przewozu zobowiązuje przewoźnika umownego/kolejnych przewoźników uczestniczących w jej realizacji, do przewozu podróżnego od miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia. Kolejni przewoźnicy umowni, wskazani są w dokumencie przewozu zgodnie

z kolejnością uczestnictwa w przewozie i ponoszą odpowiedzialność przed podróżnym na swoich odcinkach trasy.

3 (vacat)

4 Struktura SCIC-TWZ

SCIC-TWZ¹⁾ składają się z następujących części:

- I POSTANOWIENIA OGÓLNE
- II OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU W KOMUNIKACJI WSCHÓD-ZACHÓD (GCC – TWZ)
- III WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

SCIC-TWZ sporządzane są w języku angielskim z tłumaczeniem na język niemiecki, francuski i rosyjski. W przypadku wątpliwości rozstrzyga tekst angielski.

- „**Postanowienia szczególne obowiązujące w komunikacji między określonymi krajami**”, wskazują dopuszczalne trasy i miejsca przeznaczenia. Publikacja ich jest opcjonalna. Przewoźnicy mogą także publikować te przepisy w innej odpowiedniej formie.
- „**Aneksy specjalne dotyczące określonych ofert oraz pociągów z ceną globalną**” zawarte są w Załączniku II do niniejszego wydania.

Aneksy wskazują uczestniczące w nich przedsiębiorstwa i mogą zawierać także inne warunki przewozu, kalkulacje cen i wydawania biletów.

5 Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ

Załącznik I zawiera wykaz przewoźników uczestniczących w niniejszych SCIC-TWZ oraz ich adresy.

¹⁾ *tabele odległości i opłat przewozowych przekazywane są zgodnie z postanowieniami Karty UIC 108.1*

CZĘŚĆ II

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU W KOMUNIKACJI WSCHÓD-ZACHÓD DLA GCC-TWZ

Ogólne warunki przewozu dla SCIC-TWZ określają relacje między podróżnym a przewoźnikiem oraz ich prawa i obowiązki wynikające z umowy przewozu, zawartej zgodnie z niniejszymi SCIC- TWZ. Nie są one tożsame z „Ogólnymi warunkami przewozu osób kolejami” (GCC-CIV/PRR). GCC-CIV/PRR obowiązują część przewoźników SCIC-TWZ (w tym PKP) w przypadkach określonych w ust. 2.2. niniejszych SCIC-TWZ.

6 Dokument przewozu, rezerwacja, usługi dodatkowe

6.1 Uwagi ogólne

Przy zawieraniu umowy przewozu wydawany jest jeden lub kilka dokumentów przewozu, które z reguły otrzymuje podróżny. Dokumenty przewozu mogą być sprzedawane tylko przez uprawnionych przewoźników lub upoważnione przez nich przez punkty sprzedaży.

We wszystkich pozostałych przypadkach handel zakupionymi dokumentami przewozu jest zabroniony.

Dokumenty przewozu mogą zawierać dane wydrukowane elektronicznie, które są odpowiednio odczytywane i weryfikowane.

Podróżny ma prawo do przejazdu tylko wówczas, gdy posiada ważny dokument przewozu.

Oprócz danych dotyczących przewoźnika (przewoźników) dokument przewozu zawiera niezbędne dane do potwierdzenia faktu zawarcia umowy przewozu oraz zakres tej umowy, a także określa prawa i obowiązki każdej ze stron.

WST ustalają tryb zamawiania, opłaty oraz wydawania dokumentów przewozu. Dla określonych ofert i/lub relacji może być przewidziany inny termin składania zamówienia.

Zasadniczo dokumenty przewozu wydawane są nie wcześniej niż 3¹⁾ miesiące przed rozpoczęciem terminu ich ważności. Dopuszcza się wydłużenie okresu przedsprzedaży do 11 miesięcy przed odjazdem pociągu.

W wyjątkowych sytuacjach (np. w czasie zmiany rozkładu jazdy lub w przypadku ofert specjalnych) okres przedsprzedaży może być skrócony.

Po otrzymaniu jednego lub kilku dokumentów przewozu, podróżny zobowiązany jest upewnić się czy zostały one wystawione zgodnie z jego wskazówkami.

6.1.1 Warunki korzystania

Dokumenty przewozu, które zawierają informację o dacie i godzinie odjazdu oraz przyjazdu podróżnego do stacji docelowej, ważne są podczas przejazdu pociągu lub wagonu, którym pasażer jedzie do miejsca docelowego.

¹⁾ WST mogą przewidywać inny okres przedsprzedaży. Na PKP w komunikacji międzynarodowej okres przedsprzedaży wynosi 60 dni.

Termin ważności biletów niezawierających powyższych informacji wynosi 4 dni dla biletów wydanych w kraju należącym do sfery obowiązywania CIV³⁾ i 15 dni w przypadku biletów wydanych w kraju należącym do sfery obowiązywania SMPS.

Dla niektóre ofert taryfowych, relacji lub kanałów dystrybucji (np. International Rail Ticket Home Printing–IRTHP) WST mogą określić inny termin ważności.

Podróż powinna odbyć się w terminie ważności biletu. W przypadku działania siły wyższej lub jeżeli pasażer nie może rozpocząć lub zakończyć podróży we wskazanym terminie z powodu odwołania lub opóźnienia pociągu albo wskutek utraty połączenia, termin ważności biletu ulega przedłużeniu w razie potrzeby.²⁾

WST określają, czy podróżny powinien sam skasować bilet na stacji lub niezwłocznie po wejściu do środka transportu.

Dokumenty przewozu, które nie zawierają informacji o dacie oraz godzinie odjazdu i przyjazdu podróżnego lub o rezerwacji miejsca, uprawniają także do przejazdu pociągiem niższej kategorii lub w wagonie niższej klasy.

Zasadniczo dokumenty przewozu nie uprawniają do korzystania ze środków transportu publicznego między stacjami w jednym mieście.

6.1.2 Nieważność dokumentu przewozu

Dokument przewozu jest nieważny, jeżeli:

- nie zawiera niezbędnych danych, wpisów lub podpisu, jeśli jest on wymagany,
- jest uszkodzony, nieczytelny lub jego dane zostały zmienione,
- nie okazano dokumentu tożsamości lub dokumentu poświadczającego uprawnienia podróżnego (w razie konieczności zawierającego fotografię), których okazanie wymagane jest przez WST,
- jego termin ważności jeszcze nie rozpoczął się lub już upłynął,
- nie zawiera znamion skasowania, ew. wymaganego przez WST, o którym przypomina informacja zawarta na dokumencie przewozu lub jeśli podróżny nie dokonał czynności wymaganych od niego. WST mogą przewidywać procedurę późniejszego kasowania dokumentów przewozu.

6.1.3 Drogi przewozu/ Zmiana drogi przewozu

W przypadku dokumentów przewozu zawierających informację o dacie i godzinie odjazdu oraz przyjazdu pasażera lub rezerwację miejsca, relacja danego pociągu określa dozwoloną drogę przewozu.

Dla pozostałych dokumentów przewozu droga przewozu może zostać zmieniona po opłaceniu ew. różnicy należności wynikającej z cen biletów. W takim przypadku WST mogą przewidywać, że:

- ulgi udzielone pierwotnie nie są uwzględniane,
- za wystawienie dokumentu na zmianę drogi przewozu pobierana jest opłata nawet, jeśli jest ona krótsza,
- dla wybranych ofert taryfowych zmiana drogi przewozu jest niedozwolona.

W przypadku przejazdu nową krótszą trasą zwrot nadpłaty nie przysługuje.

³⁾ Na LG, LDZ i EVR TCDD bilety są ważne 15 dni.

²⁾ WST mogą przewidywać ograniczenia w tym zakresie.

6.1.4 Zmiana klasy wagonu lub kategorii pociągu

Możliwość dokonania zmiany klasy wagonu lub kategorii pociągu na wyższą lub na niższą regulują WST.

Dla ofert taryfowych związanych z konkretnym pociągiem lub z obowiązkową rezerwacją miejsca, zmiany takie nie są dozwolone.

6.1.5 Przerwa w podróży

WST określają, czy przerwy w podróży są dozwolone.

6.1.6 Zmiana przewoźnika

Zasadniczo każdy przewoźnik honoruje tylko te dokumenty przewozu, z których wynika jego zobowiązanie, zgodnie z zawartą umową przewozu.

Jeżeli kilku przewoźników oferuje usługi transportowe na tym samym odcinku, w określonych przypadkach, przy uwzględnieniu różnych zasad korzystania i opłat, możliwa jest ew. zmiana przewoźnika, na podstawie umowy zawartej między nimi. Szczegółowe postanowienia w tym zakresie zawierają WST.

6.1.7 Rezerwacje

WST określają warunki na podstawie, których rezerwacja w wagonach z miejscami do siedzenia, do leżenia albo sypialnych jest fakultatywna lub obowiązkowa.

6.1.8 Usługi dodatkowe

WST określają, na jakich warunkach oferowane są usługi dodatkowe.

6.2 Określenie taryfy

Prawo do przewozu pasażer uzyskuje po uiszczeniu opłaty określonej przez przewoźnika lub przewoźników w WST. Opłatę należy uiścić przed rozpoczęciem podróży.

Oferta taryfowa może zawierać kilka poziomów opłat. Każda z opłat może być związana z określoną usługą lub usługami i podlegać określonym warunkom.

W szczególności mogą to być warunki:

- zależne od sprzedaży (data wydania, zamówienie, warunki korzystania, kanały dystrybucji, sposób płatności itd.),
- zależne od drogi przewozu lub relacji, np. korzystanie z określonego pociągu lub z pociągu objętego obowiązkową rezerwacją,
- związane z ograniczoną liczbą miejsc dostępnych w danej ofercie cenowej,
- związane z ograniczeniem terminu ważności dla niektórych ofert taryfowych lub dla określonych środków transportu,
- zależne od dostępności ofert,
- dotyczące terminu ważności,
- dotyczące wymiany i zwrotu.

Ww. warunki zasadniczo są różne dla podróżnych indywidualnych i dla grup podróżnych. Warunki dotyczące grup podróżnych mogą przewidywać odrębne postanowienia, w szczególności w kwestii rezerwacji, dostępności, płatności oraz anulowania.

Szczególne warunki, a zwłaszcza opłata dodatkowa, mogą być przewidziane w przypadku zakupu dokumentów przewozu w pociągu. Zasady postępowania przewidziane dla takiego przypadku określone są w WST.

Zmiany wprowadzane do WST wchodzą w życie zgodnie z procedurami stosowanymi w poszczególnych krajach, z zachowaniem odpowiednich terminów ich ogłoszenia.

6.3 Przyjęcie biletu z powrotem, wymiana i zwrot

6.3.1 Postanowienia ogólne

Przyjęcie biletu z powrotem¹⁾ oznacza, że wcześniej wydany dokument przewozu jest zwracany, przed rozpoczęciem terminu jego ważności, za zwrotem pełnej należności.

Wymiana oznacza, że wydany dokument przewozu jest wymieniony na inny, po uiszczeniu opłaty dodatkowej lub bez tej opłaty.

Zwrot oznacza, że należność za niewykorzystany lub częściowo wykorzystany dokument przewozu, po rozpoczęciu terminu jego ważności, jest całkowicie lub częściowo zwracana, po potrąceniu kosztów odstępnego.

O przyjęcie biletu z powrotem, jego wymianę lub zwrot, po przedstawieniu oryginału biletu, może ubiegać się wyłącznie właściciel biletu, (którego nazwisko widnieje na bilecie imiennym) albo okaziciel biletu nieimiennego.

Wniosek o przyjęcie biletu z powrotem, jego wymianę lub zwrot może zostać odrzucony, jeżeli bilet jest uszkodzony, dane na nim zawarte są nieczytelne lub były zmienione, niewykorzystanie biletu nie jest możliwe do ustalenia lub gdy upłynął termin jego zwrotu.

Zwrot należności za dokumenty przewozu opłacone w sposób bezgotówkowy zasadniczo również dokonywany jest bezgotówkowo.

Przewoźnicy mogą zaproponować wypłatę różnicy wynikającej z wymiany lub zwrotu biletu w formie bonów podróжных. Powyższe może być uregulowane w warunkach szczególnych.

Przyjęcie biletu elektronicznego z powrotem, jego wymianę lub zwrot określają odrębne przepisy.

6.3.2 Przyjęcie biletu z powrotem (dotyczy tylko przewoźników SMPS)

Przyjęcie biletu z powrotem dokonywane jest w terminie ustalonym przez przewoźnika i tylko w kraju wydania biletu.

WST mogą przewidywać odrębne postanowienia w zakresie przyjmowania biletu z powrotem.

6.3.3 Wymiana

Wymiana biletu może nastąpić wyłącznie w terminie ustalonym przez WST. W zależności od sytuacji, podróżnemu wypłacana jest różnica należności wynikająca z nadpłaconej kwoty lub pobierana jest dopłata, jeżeli wymieniany bilet jest droższy od pierwotnie zakupionego. WST mogą przewidywać odrębne postanowienia w zakresie wymiany.

¹⁾ na PKP operacja „przyjęcie biletu z powrotem” nie jest stosowana do odwołania

6.3.4 Zwrot

Wnioski o zwrot należności za niewykorzystane lub częściowo wykorzystane dokumenty przewozu należy złożyć w terminie 1 miesiąca u przewoźników CIV (wskazany termin może zostać przedłużony do 3 miesięcy na podstawie warunków szczególnych) i 9 miesięcy u przewoźników SMPS, po upływie terminu ważności dokumentu przewozowego w miejscu, gdzie podróżny całkowicie lub częściowo zrezygnował z podróży (***i fakt ten został potwierdzony przez przewoźnika***). Ponadto wnioski te mogą być składane w miejscu wydania dokumentu przewozu albo u innego przewoźnika uczestniczącego w przewozie. Gdy podróżny ubiega się o zwrot należności w innym miejscu niż miejsce przerwania podróży, powinien on na stacji, na której zrezygnował z podróży, przed upływem terminu ważności dokumentu przewozu, uzyskać odpowiednie poświadczenie. W przypadku braku wymaganego dowodu faktyczne niewykorzystanie dokumentu przewozu podróżny musi udowodnić w inny sposób.

Jeżeli podróżny zwróci się do innego przewoźnika, uzyska od niego adres przewoźnika, na który w danym przypadku powinien zostać skierowany wniosek.

WST mogą wykluczyć zwrot należności za bilet lub ustanowić specjalne przepisy w tym zakresie.

Przewoźnicy uczestniczący w CIV dokonują zwrotu należności w terminie do 3 miesięcy od daty złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami uzasadniającymi ten wniosek, natomiast przewoźnicy uczestniczący w SMPS nie później niż w terminie 180 dni.

6.3.5 Utrata, kradzież i nieuprawnione korzystanie z dokumentu przewozowego

Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności z tytułu utraty, kradzieży lub nieuprawnionego korzystania z dokumentów przewozu.

Z zastrzeżeniem innych postanowień, dokumenty takie nie są zwracane.

W przypadku uszkodzenia danych na bilecie elektronicznym, ew. procedury wymiany biletu regulują odrębne przepisy.

6.4 Dzieci

Dzieci w wieku do 4 lat w towarzystwie osoby dorosłej przewożone są bezpłatnie, jeżeli nie zajmują one osobnego miejsca.

Za przewóz dzieci w wieku powyżej 4 lat, a także dzieci w wieku do 4 lat, dla których żąda się oddzielnego miejsca, WST mogą przewidywać opłaty dla dzieci. Warunki korzystania, granice wieku oraz ew. opłaty dla każdego przewoźnika zawarte są w WST.

Dodatkowe ulgi dla dzieci uregulowane są w WST na podstawie odpowiednich przepisów taryfowych danych ofert (np. przejazdu rodzinne) i mają zastosowanie do przewoźników uczestniczących w tych ofertach.

Przejazd dzieci w wieku do lat 12 bez osoby towarzyszącej nie jest dozwolony w przypadku przewoźników stosujących SMPS.

6.5 Przewóz zwierząt

Małe, niegroźne zwierzęta domowe mogą być przewożone w odpowiednich pojemnikach, jako bagaż podręczny, o ile żaden z przewoźników uczestniczących w przewozie nie wyklucza przewozu tych zwierząt w swoich WST.

Pojemniki powinny być skonstruowane w sposób wykluczający wyrządzenie jakichkolwiek szkód osobom lub przedmiotom.

Zasadniczo bez umieszczania w pojemnikach mogą być przewożone psy, o ile trzymane są na smyczy i mają nałożony kaganiec.

Opłaty za przewóz zwierząt zawarte są w WST.

W przypadku przewozu psów asystujących mogą obowiązywać warunki specjalne.

Podróżny zobowiązany jest do nadzorowania zwierząt zabranych w podróż.

Przewóz zwierząt domowych niebezpiecznych lub chorych, w tym również psów, jest zabroniony.

Za wyjątkiem psów-przewoźników, przewożone zwierzęta nie mogą przebywać w wagonach restauracyjnych oraz barowych, a także w wagonach w których serwowane są posiłki.

W pociągach nocnych, w odniesieniu do małych zwierząt domowych oraz psów, stosowane są postanowienia szczególne (*ust. 41 WST*).

6.6 Bagaż podręczny

6.6.1 Przewóz bagażu podręcznego

Podróżny ma prawo przewozić rzeczy osobiste mające związek z celem podróży. Przedmioty cenne lub produkty o charakterze handlowym, albo przewożone w celach handlowych, nie mogą być zabierane przez podróżnych do przewozu, jako bagaż podręczny.

Towary niebezpieczne mogą być przewożone w charakterze bagażu podręcznego w przypadku przewoźników CIV, tylko zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID - Załącznik C do COTIF), natomiast w przypadku przewoźników SMPS przewóz towarów niebezpiecznych jest zabroniony.

Podróżny może przewozić wyłącznie substancje oraz przedmioty opakowane zgodnie z normami obowiązującymi w handlu detalicznym i przeznaczone do użytku osobistego, domowego, celów rekreacyjnych lub sportowych.

Broń i amunicja wyłączone są z przewozu, jako bagaż podręczny, chyba że WST zezwalają na taki przewóz oraz określają na jakich warunkach jest on dozwolony.

Nie jest dozwolony przewóz przedmiotów lub produktów, które mogą przeszkadzać innym podróżnym.

Każdy podróżny może zabrać ze sobą do przewozu nie więcej niż trzy łatwe do przenoszenia sztuki bagażu, mieszczące się w przestrzeniach udostępnionych w tym celu w przedziałach. Warunki przewozu przedmiotów przestrzennych (narty, deski surfingowe, rowery) określone są w WST. W razie konieczności przedmioty przestrzenne muszą być

odpowiednio opakowane, zdemontowane lub złożone. Wcześniejsze uzyskanie informacji dotyczącej szczególnych warunków przewozu tych rzeczy leży w gestii podróżnego.

Do przewozu dopuszczony jest tylko taki bagaż podręczny, którego właściwości, opakowanie, objętość i masa pozwalają na łatwe umieszczanie go w miejscach do tego przeznaczonych i nie stwarza on ryzyka wyrządzenia szkody. Bagaż w żadnym przypadku nie może blokować przejścia w wagonach.

6.6.2 Obowiązki podróżnego

Podróżny jest zobowiązany do nadzorowania przewożonego przez siebie bagażu podręcznego i ponosi on wyłączną odpowiedzialność za jego przewóz.

Bagaż podręczny musi być dostępny do ew. kontroli ze strony organów celnych lub administracyjnych w dowolnym momencie podróży.

Podróżny musi być obecny w czasie dokonywania formalności administracyjnych wymaganych przez służby celne lub przez inne organy administracji.

Na podróżnym spoczywa obowiązek upewnienia się, że spełnia on wymagania władz celnych i administracyjnych państw, przez które przejeżdża.

6.6.3 Bagaż pozostawiony lub zagubiony

O każdym przedmiocie znalezionym w pociągu należy poinformować personel pociągu.

6.7 Nietrzymanie rozkładu jazdy

6.7.1 Odwołanie pociągu, jego opóźnienie lub opóźnienie na ostatnie połączenie w ciągu dnia

Poniższa regulacja dotyczy opóźnienia lub odwołania pociągów, których przyczyny i skutki, leżą w sferze obowiązywania ER-CIV (i/lub PRR).

W przypadku odwołania pociągu, opóźnienia lub utraty połączenia w relacji międzynarodowej, przewoźnik zwraca podróżnemu rozsądne koszty przejazdu, transportu oraz noclegu i powiadomienia osób oczekujących, jeżeli:

- podróżny nie może kontynuować podróży tego samego dnia, lub
- w zaistniałych okolicznościach zasadnie, nie można od niego wymagać kontynuowania podróży.

6.7.2 Opóźnienie w ciągu dnia

Zasady te dotyczą międzynarodowych pociągów bezpośrednich następujących przewoźników: BDZ, CD, CFL, CFR, DB, DSB, EVR, HZ, LG, LDZ, MAV, NS, NSB, ÖBB, TRAINOSE, PKP, RENFE, SNCB, SNCF, SJ, SBB/CFF, SZ, Trenitalia, VR, ZSSK, jeśli opóźnienie nastąpiło z przyczyn leżących w sferze obowiązywania ER-CIV i PRR. Kraje członkowskie UE mogą zgłaszać wyłączenia ze stosowania PRR.

W przypadku opóźnienia międzynarodowego pociągu dziennego przekraczającego 60 minut lub 120 minut albo więcej, a także w przypadku odwołania pociągu przewoźnik, który zawarł umowę przewozu i stosuje PRR, zwraca podróżnemu odpowiednio 25% lub 50% opłaty za przejazd w jedną stronę na odcinku PRR, jeżeli:

- początek i koniec podróży mają miejsce w kraju należącym do Unii Europejskiej, w Norwegii lub Szwajcarii,
- opóźnienie nastąpiło na terenie Unii Europejskiej,

- podstawa do wyliczenia kwoty zwrotu obejmuje opłaty dodatkowe (rezerwacje, dopłaty itp.), bez uwzględnienia opłat za usługi dodatkowe. Kwota odszkodowania poniżej 4 EUR nie jest wypłacana.

Zwrot należności następuje w formie bonu podróznego lub porównywalnej z nim rekompensaty. Jeżeli podróżny wyrazi życzenie, przewoźnik wypłaca mu odszkodowanie w gotówce lub za pośrednictwem przelewu bankowego.

Dochodząc swych praw, podróżny zobowiązany jest przedłożyć u jednego z przewoźników uczestniczących w przewozie, w ciągu 3 miesięcy od daty zakończenia podróży, wniosek o zwrot należności wraz z oryginałem skasowanego biletu na przejazd i ew. rezerwację. Jeżeli przewoźnik przewiduje taką możliwość, zamiast rezerwacji może być wydane poświadczenie o opóźnieniu pociągu.

6.7.3 Wyjątki

Oferta typu „pass” (np. InterRail) i pociągi nadzwyczajne nie podlegają przepisom o zwrotach, o których mowa w ust. 6.7.2.

6.7.4 Inne kompensaty

Zamiast skorzystać z ww. rekompensat, podróżny może także u wszystkich przewoźników uczestniczących w SCIC-TWZ:

- zrezygnować z kontynuowania podróży i ubiegać się o zwrot należności za część niezrealizowanego przejazdu, lub
- zrezygnować z kontynuowania podróży, bezpłatnie powrócić do stacji wyjazdu korzystając z pierwszego dostępnego pociągu któregokolwiek z przewoźników uczestniczących w przewozie i ubiegać się o zwrot należności za cały przejazd, lub
- kontynuować podróż pociągiem jednego z przewoźników uczestniczących w przewozie, co pozwoli na przybycie do miejsca przeznaczenia z jak najmniejszym opóźnieniem.

Pozostałe prawa pasażera, wynikające z PRR pozostają w mocy.

6.7.5 Przyczyny odrzucenia roszczeń podróznego

Roszczenia podróznego w związku z ust. 6.7.1 nie są uwzględniane, jeżeli niedotrzymanie rozkładu jazdy powstało w wyniku:

- okoliczności zewnętrznych w stosunku do eksploatacji kolejowej, których przewoźnik, mimo zastosowania niezbędnej w powstałej sytuacji staranności nie mógł uniknąć ani skutkom, którym nie był w stanie zapobiec,
- ogłoszonych z wyprzedzeniem ograniczeń przewozowych spowodowanych pracami budowlanymi lub pracami utrzymania infrastruktury,
- strajku,
- winy podróznego,
- zachowania osoby trzeciej, którego przewoźnik, mimo zastosowania niezbędnej w powstałej sytuacji staranności nie mógł uniknąć ani skutkom, którym nie był w stanie zapobiec. Zarządca infrastruktury lub inne przedsiębiorstwo korzystające z tej samej infrastruktury nie są traktowane jak osoby trzecie.

6.8 Zachowanie podróżnych na dworcach i w pociągach

6.8.1 Postanowienia ogólne

Przewoźnicy, zarządzający stacjami i zarządcy infrastruktury mogą określać warunki wstępu na teren stacji i do pociągów. Podróżny ma obowiązek stosować się do ich zaleceń i do wskazówek przekazanych przez ich personel.

Jeżeli dany przewoźnik przewiduje procedurę kontroli wejścia do pociągów, podróżni mają obowiązek dostosować się do niej.

Podróżni z biletami imiennymi lub kartami uprawniającymi do ulgi zobowiązani są podczas kontroli dokumentów przewozu, na żądanie personelu uprawnionego do kontroli, do udokumentowania swojej tożsamości za pomocą oficjalnego dokumentu z fotografią, w celu potwierdzenia uprawnienia do ulgi.

Każdy podróżny powinien zachowywać się w sposób wykluczający przeszkadzanie innym podróżnym.

Każdy podróżny może zajmować tylko jedno miejsce siedzące. W pociągach, w których przewidziane są przedziały dla małych dzieci lub dla osób o ograniczonej zdolności poruszania się, miejsca takie muszą być, w razie potrzeby, zwolnione przez innych nieuprawnionych podróżnych.

Przestrzeganie zakazu palenia w miejscach objętych zakazem obowiązuje nawet wówczas, jeżeli pozostali podróżni wyrażą zgodę na palenie. *(W pociągach uruchamianych przez Spółkę "PKP Intercity" S.A., obowiązuje całkowity zakaz palenia).*

Podróżny może uruchamiać urządzenia alarmowe i awaryjne wyłącznie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa ich samych, współpodróżnych lub innych osób, bądź w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa pociągu. W razie nieuzasadnionego użycia ww. urządzeń, podróżny – niezależnie od innych podjętych wobec niego działań - zobowiązany jest uiścić kwotę przewidzianą dla takiego przypadku w WST.

6.8.2 Wykluczenie z przewozu

Zgodnie z WST przewoźnik ma prawo odmówić usługi przewozu, nawet po rozpoczęciu podróży, jeżeli:

- pasażer nie przestrzega zasad podróży określonych w SCIC-EWT,
- zachowanie pasażera stwarza przeszkodę lub zagrożenie dla innych podróżnych powodujące szkodę na ich zdrowiu lub mieniu,
- zachowanie pasażera powoduje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu,
- zachowanie pasażera powoduje szkodę na mieniu przewoźnika,
- wykonanie usługi przewozu jest utrudnione z powodu okoliczności, którym przewoźnik nie może zapobiec i które od niego nie zależą, w tym nieprzestrzeganie przez pasażera przepisów granicznych, celnych lub innych przepisów administracyjnych,

Wskazani podróżni nie są uprawnieni do zwrotu opłaty za przejazd oraz opłat dodatkowych.

6.9 Reklamacje

Reklamacje dotyczące innych roszczeń niż zwrot należności, powinny być kierowane do punktów reklamacyjnych przewoźników wymienionych w Załączniku nr V do niniejszych SCIC-TWZ.

CZĘŚĆ III

WARUNKI SZCZEGÓLNE I TARYFOWE (WST)

7 Opłata za przejazd

- 7.1** Przewoźnicy publikują wysokość opłat za przejazd zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami krajowymi.
- 7.2** Po rozpoczęciu przejazdu zniżki od opłat za przejazd nie są uwzględniane.

8 Rodzaje dokumentów przewozu

- 8.1** Dokumenty przewozu wydawane są na przejazd:
- podróżnych indywidualnych,
 - psów,
 - grup podróżnych korzystających z pociągów regularnego kursowania, statków oraz niektórych przewozów autobusowych,
 - w pociągach nadzwyczajnych i wagonach specjalnych.
- 8.2** Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wydawanie innych rodzajów dokumentów przewozu.

9 Sprzedaż w pociągu

Sprzedaż biletów w pociągu dokonywana jest zgodnie z przepisami wewnętrznymi danego przewoźnika.

10 Sprzedaż przez Internet, sprzedaż online

Poniższe warunki mają zastosowanie, jeżeli przewoźnik prowadzi sprzedaż biletów online.

- 10.1** Sprzedaż online przez Internet może być także prowadzona w punktach sprzedaży przewoźnika, a także przez uprawnione biura podróży.
- 10.2** Bilety online w postaci papierowej muszą zawierać certyfikat bezpieczeństwa.
- 10.3** Bilety elektroniczne (e-bilety) składające się z samych danych elektronicznych mogą mieć postać:
- danych elektronicznych zapisanych na urządzeniach z chipem lub na innych nośnikach danych będących w posiadaniu podróżnego,
 - oznaczenia „Passenger Name Record” (PNR) w formie papierowej lub elektronicznej.
- 10.4** Należność za bilet zakupiony bezpośrednio przez podróżnego za pośrednictwem Internetu, opłacana jest także przez Internet (online) – np. za pomocą karty debetowej, karty EC, karty PostFinance lub karty kredytowej, np. Visa, Eurocard, Amexco itp.
- 10.5** Jeżeli bilety online wystawiane są w punktach sprzedaży przewoźnika lub przez uprawnione biura podróży, zastosowanie mają przepisy obowiązujące dany punkt sprzedaży.
- 10.6** Bilety online w formie papierowej i e-bilety są dokumentami imiennymi. Przypisanie biletu konkretnej osobie możliwe jest poprzez elektroniczne powiązanie danych personalnych klienta z danymi wpisanymi do legitymacji uprawniającej do ulgi, na karcie obciążeniowej lub kredytowej, ew. na dokumencie ze zdjęciem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości.

- 10.7** Dokonując płatności za bilet online, podróżny przekazuje przedsiębiorstwu wydania biletu co najmniej następujące dane:
- nazwisko i imię,
 - adres e-mail,
 - dane dotyczące płatności (np. rodzaj karty płatniczej, numer konta, kod banku, IBAN, BIC, itd.).
- 10.8** Oferty poszczególnych przewoźników dostępne w systemie sprzedaży online, wskazane są w Szczególnych warunkach przewozu tych przewoźników.
- 10.9** Bilety online w formie papierowej i e-bilety nie mogą być przekazywane do użytkowania osobom trzecim. Są one ważne tylko w połączeniu z dokumentem płatniczym, którego dane zostały przekazane przy zawieraniu umowy przewozu, w celu identyfikacji klienta lub za okazaniem dokumentu ze zdjęciem umożliwiającego stwierdzenie tożsamości. Podróżny, którego dane wpisane są na dokumencie przewozu online musi być jednocześnie osobą wskazaną na ww. dokumencie płatniczym lub dokumencie tożsamości.
- 10.10.** W zakresie dokonywania płatności za bilet online obowiązują procedury dopuszczone przez przedsiębiorstwo wydające bilet.
- 10.11** Bilety online w formie papierowej i e-bilety dla dzieci podróżujących samodzielnie wystawiane są na warunkach, jakie przewoźnik przekazał do stosowania jednostce wystawiającej bilet.
- 10.12** Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem i zwrot należności za bilet (uzupełnienie ust. 46).

Wymiana, przyjęcie biletu z powrotem i zwrot należności za bilety online w formie papierowej i e-bilety odbywa się wyłącznie przez portal internetowy lub za pośrednictwem przewoźnika, który wystawił bilet.

Przy przeprowadzaniu ww. operacji mają zastosowanie szczególne warunki przewozu właściwych przewoźników.

ROZDZIAŁ A PODRÓŻNI INDYWIDUALNI

WARUNKI PRZEWOZU

11 Dokumenty przewozu

[W ramach niniejszych SCIC-TWZ] wydawane są bilety bezpośrednie i bilety wewnętrzne.

- 11.1 Bilety bezpośrednie** wydawane są od miejscowości wyjazdu położonej w kraju ich wydania albo od dowolnego punktu granicznego (*stacji granicznej*), do którego (*której*) podróżnemu został wcześniej wydany jeden lub kilka dokumentów przewozu.
- 11.2** Bilety bezpośrednie mogą być wystawiane w kierunku „tam” lub „tam i z powrotem” w ramach tej samej komunikacji (systemu taryfowego), a także od miejsca wyjazdu położonego w innym kraju do miejsca przeznaczenia znajdującego w kraju przewoźnika wydającego dokument przewozowy, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami wewnętrznymi organów finansowych tego przewoźnika.
- 11.3** Bilety bezpośrednie mogą być ponadto wystawiane na przejazd od i do miejscowości położonych poza terytorium kraju ich wydania.
- 11.4 Bilety wewnętrzne** wystawiane są od i do miejscowości położonych na terenie jednego kraju (z wyjątkiem połączeń, o których mowa w ust. 11.1 niniejszej taryfy). Nie mogą być one wystawiane w relacjach między miejscowościami położonymi na terenie kraju przedsiębiorstwa wydającego bilet.
- 11.5** Dokumenty przewozu na przejazd „tam i z powrotem” mogą być wystawiane:
- na tę samą drogę przejazdu w kierunku „tam” i w kierunku powrotnym,
 - na drogę przejazdu w kierunku powrotnym inną niż droga przejazdu w kierunku „tam”,
 - na przejazd w kierunku powrotnym od stacji wyjazdu innej niż stacja przeznaczenia przy przejeździe w kierunku „tam”,
 - na przejazd do stacji przeznaczenia przy przejeździe w kierunku powrotnym innej niż stacja wyjazdu w kierunku „tam”.
- 11.6** Bilet (bezpośredni lub wewnętrzny) może być wydany tylko w relacji bezpośrednio.
- 11.7** Zasadniczo każdemu podróżnemu wydawany jest oddzielny dokument przewozu. Jeżeli jednak kilka osób podróżuje wspólnie, na warunkach określonych w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub w innych publikacjach, wówczas na wydanym dokumencie przewozu musi być wpisana liczba osób podróżujących wspólnie.

12 Zakup dokumentów przewozu

Dokumenty przewozu można nabyć w punktach sprzedaży wyznaczonych przez przewoźnika. Dla niektórych ofert i/lub dla niektórych relacji, może obowiązywać ograniczony termin możliwości złożenia zamówienia.

13 Wydawanie dokumentów przewozu

Dokumenty przewozu wydawane są nie wcześniej niż na 2 miesiące przed pierwszym dniem ich ważności. Termin ten może być wydłużony do 11 miesięcy. W wyjątkowych przypadkach, np. w okresie zmiany rozkładu jazdy, a także w ramach niektórych ofert, termin przedsprzedaży może być skrócony. Podróżny przed rozpoczęciem podróży może także nabyć bilet na przejazd w kierunku powrotnym, o ile nie pozostaje to w sprzeczności z przepisami kraju jego wydania.

14 Termin ważności dokumentów przewozu

- 14.1** Dokumenty przewozu zawierające datę i godzinę wyjazdu oraz datę i godzinę przyjazdu do stacji przeznaczenia ważne są podczas jazdy pociągu lub wagonu, którym pasażer realizuje przejazd. Dokumenty przejazdowe niezawierające wskazanych informacji ważne są 4 dni w przypadku sprzedaży biletów według przepisów CIV¹⁾ oraz 15 dni dla przewoźników stosujących przepisy SMPS.
Przewoźnicy mogą, na zasadzie umów dwustronnych lub wielostronnych, ustalić krótszy lub dłuższy termin ważności tych dokumentów.
- 14.2** Termin ważności biletu rozpoczyna się w dniu wskazanym przez podróżnego i wpisanym na dokumencie przewozu przez punkt sprzedaży.
Pierwszy dzień ważności dokumentu przewozu wliczony jest do ogólnego terminu ważności jako pełny dzień. Podróżny może rozpocząć podróż dowolnego dnia w terminie ważności biletu, natomiast musi ją zakończyć najpóźniej pociągiem, który – zgodnie z obowiązującym rozkładem jazdy - przyjeżdża do stacji przeznaczenia w ostatnim dniu ważności biletu, najpóźniej do godziny 24.00.
Dla niektórych przewozów Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać odstępstwa od ogólnie obowiązujących zasad.
- 14.3** Termin ważności dokumentu przewozu może być bezpłatnie przedłużony, jeżeli dokument ten nie mógł być wykorzystany w przewidzianym terminie ważności z istotnych przyczyn (choroba, nieszczęśliwy wypadek itp.).
W takim przypadku zastosowanie mają przepisy obowiązujące w kraju przewoźnika wydającego bilet.

UWAGA:

Na PKP, bez podania istotnych przyczyn, może być przedłużony wyłącznie termin ważności dokumentu przewozu wystawionego w relacji „T i P” nie więcej niż jeden raz na stacji powrotnej, przy czym czas przedłużenia nie powinien przekraczać okresu jednego miesiąca.

W przypadku, gdy podróżny zwraca się do punktu sprzedaży PKP, w którym nabył dokument przewozu, o zmianę jego terminu ważności na wcześniejszy, punkt ten dokonuje bezpłatnej (bez potrąceń) wymiany dokumentu.

Wymiany tej można dokonać najpóźniej w dniu poprzedzającym pierwszy dzień ważności biletu.

W takim przypadku podróżnemu wystawia się nowy bilet. Na pierwotnym dokumencie przewozu, na stronie odwrotnej punkt sprzedaży zamieszcza adnotację w brzmieniu: „Wymiana – wydano bilet numer.....” (wpisuje numer nowego dokumentu przewozu), i potwierdza dokonanie wymiany podpisem oraz odciskiem stempla. Pierwotny dokument przewozu należy dołączyć do sprawozdania kasowego. W przypadku, gdy między pierwotnym terminem zakupu biletu, a jego wymianą nastąpi zmiana kursu EUR, podróżny pokrywa wynikający z niej niedobór w złotych. Jeżeli z różnicy kursowej wynika nadpłata, kasa biletowa zwraca podróżnemu różnicę należności.

Jeżeli wraz z pierwotnym biletem na przejazd wydany był dokument rezerwacyjny (bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia), w odniesieniu do tego dokumentu mają zastosowanie przepisy ust. 50.6 i 70.2 niniejszych WST.

W odniesieniu do biletów wystawionych według Aneksów i ofert specjalnych mają zastosowanie odpowiednie przepisy dotyczące tych ofert.

¹⁾ W przypadku LG, LDZ, EVR, TCDD termin ważności biletów wynosi 15 dni.

15 Korzystanie z dokumentów przewozu

- 15.1** Za korzystanie z niektórych pociągów lub wagonów (z miejscami do siedzenia, do leżenia, sypialnych itp.) pobierane są opłaty dodatkowe/dopłaty.
- 15.2** W relacjach, w których nie kursują wagony klasy wyższej, bilety na przejazd ważne są w wagonach klasy niższej i opłata powinna być obliczona za przejazd w tej klasie.

- 15.3** W przypadku istnienia alternatywnych dróg przewozu, przejazd musi odbyć się w całości jedną z dróg, wskazanych w dokumentach taryfowych. W trakcie podróży zmiana drogi przewozu na inną, podaną w dokumentach taryfowych nie jest dozwolona.
- 15.4** Bilety bezpośrednie lub wewnętrzne wystawiane manualnie ważne są tylko wraz z okładką, w której powinny być umieszczone. Bilety na przejazd wystawiane elektronicznie, ważne są bez okładki (tylko w rosyjskim wariantcie).
- 15.5** W przypadku dokumentu przewozu wydanego na przejazd „tam i z powrotem”, dokument wystawiony na przejazd w kierunku „tam” traci ważność, jeżeli podróżny rozpoczął przejazd w kierunku powrotnym.
- 15.6** Dokumenty przewozu wydane przez SNCF we Francji ważne są na ich własnych odcinkach w ciągu 24 godzin od momentu ich skasowania, natomiast bilety wydane przez Trenitalia (FS) we Włoszech są ważne w ciągu 4 godzin od momentu ich skasowania.
- 15.7** Opłaty za przejazd między różnymi stacjami kolejowymi w obrębie tego samego miasta (np. Paryża, Londynu, Wiednia, Kijowa, Moskwy) nie są wliczane w cenę biletu.
- 15.8** Podróżny zobowiązany jest przez całą podróż posiadać przy sobie wszystkie dokumenty przewozu (bilety na przejazd, dokumenty rezerwacyjne, dopłaty lub dopłaty typu Aufpreis itp.), a także niezbędne dokumenty poświadczające uprawnienie do ulgowego przejazdu (krajowe legitymacje uprawniające do ulgi, legitymacja inwalidy itp.).

16 Zmiana drogi przewozu

- 16.1** Przy zmianie drogi przewozu na podstawie biletów bezpośrednich lub wewnętrznych wydawany jest kwit na dopłatę CIV/SMPS, o ile punkt sprzedaży, w którym zgłoszono chęć zmiany, dysponuje niezbędnymi dokumentami taryfowymi. W innych przypadkach stosuje się przepisy wewnętrzne obowiązujące w kraju danego przewoźnika. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady.
- 16.2** W razie zmiany drogi przewozu pobierana jest opłata wynikająca z różnicy cen pomiędzy ceną biletu za pierwotną relację w jednym kierunku a ceną biletu za nową relację. Przy naliczaniu różnicy należności uwzględniane są uprawnienia do ulgi, z wyjątkiem ulg stosowanych przez niektórych przewoźników w relacjach „tam i z powrotem”. Różnica opłat obliczana jest dla przejazdu rozpoczynającego się w punkcie taryfowym, w którym rozchodzą się dwie drogi przewozu (lub na trasie położonej przed tym punktem) i kończącego się w punkcie taryfowym, w którym drogi te łączą się ponownie (lub w punkcie położonym za nim). Przy przejazdach dzieci uwzględniane są właściwe ulgi uzależnione od wieku dziecka, zgodnie z postanowieniami ust. 31.

17 Zmiana przewoźnika

Przy równoległej obsłudze danego odcinka przez kilku różnych przewoźników, zmiana przewoźnika bez zmiany biletu jest możliwa tylko w przypadku istnienia odpowiednich uzgodnień między nimi.

W przypadku braku takich uzgodnień, podróżny zobowiązany jest do nabycia nowego dokumentu przewozu na warunkach określonych przez wybranego przez niego przewoźnika. Przewoźnik ten może także ustalić, że wystarczające jest nabycie dodatkowego dokumentu do posiadanego już biletu na przejazd.

18 Przejście do wagonu klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii

18.1 Przy przejściu do wagonu wyższej klasy lub do pociągu wyższej kategorii na podstawie biletu bezpośredniego lub wewnętrznego, wydawany jest kwit na dopłatę CIV/SMPS, o ile punkt sprzedaży, w którym zgłoszono chęć zmiany, dysponuje niezbędnymi dokumentami taryfowymi. W innych przypadkach stosuje się przepisy wewnętrzne obowiązujące danego przewoźnika.

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady. Kwit na dopłatę wydaje się tylko na przejazd w jednym kierunku – albo na wskazaną na dokumencie przewozu całą drogę przewozu albo tylko na część drogi przewozu (*chodzi o tę część drogi, która uwzględniona jest w taryfach będących w posiadaniu punktu sprzedaży przyjmującego wniosek o dokonanie zmiany; w razie przejścia do wagonu klasy wyższej lub do pociągu wyższej kategorii w relacji „tam i z powrotem”, wystawiane są oddzielne kwity: na przejazd w kierunku „tam” i na przejazd w kierunku powrotnym.*

18.2 W razie zmiany, o której mowa wyżej, pobiera się różnicę należności pomiędzy opłatą za bilet na przejazd w jedną stronę w klasie lub kategorii pociągu, do którego podróżny zamierza przejść, a opłatą określoną na dokumencie przewozu wydanym pierwotnie. Przy ustalaniu tej opłaty uwzględnia się ew. ulgę, z jaką wydany był pierwotny dokument przewozu. Wyjątek stanowią ulgi stosowane przez niektórych przewoźników na przejazd „tam i z powrotem”.

Przy przejazdach dzieci uwzględniane są właściwe ulgi uzależnione od wieku dziecka, zgodnie z postanowieniami ust. 31.

19 – 20 (vacat)

21. Przerwy w podróży

W ramach terminu ważności dokumentu przewozu podróżny zasadniczo ma prawo przerywać podróż dowolną ilość razy bez konieczności dokonywania jakichkolwiek formalności. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać wyjątki od tej zasady.

Przerwa w podróży nie powoduje przedłużenia terminu ważności dokumentu przewozu. Podróżny, który przerwał podróż, może ją wznowić tylko od stacji, na której nastąpiła przerwa lub od stacji położonej na tej części drogi, na której przejazd nie był jeszcze realizowany.

Na odcinkach BC, CFM, EVR, KZH, RZD i UZ wymagane jest, aby podróżny w ciągu 3 godzin po przybyciu pociągu dokonał na bilecie stosownej adnotacji o przerwie w podróży.

Przy wznawianiu podróży bądź przy przesiadce do wagonu sypialnego podróżny powinien posiadać ważny bilet na rezerwację miejsca.

22 – 30 (vacat)

31. Ulgi dla dzieci

31.1 Przy stosowaniu poniższych postanowień, kryterium dla [ustalenia] wieku dziecka jest jego wiek w dniu rozpoczęcia podróży. Dzieci w wieku poniżej 4 lat, podróżujące w towarzystwie osoby dorosłej, przewożone są bezpłatnie o ile nie zajmują oddzielnych miejsc.

Dzieci w wieku poniżej 12 lat uiszczą połowę opłaty przewidzianej dla osoby dorosłej (taryfa Dziecko).

Opłatę za dziecko uiszcza się za dzieci, które co do zasady są uprawnione do bezpłatnego przejazdu, jeżeli dla nich wymagane jest oddzielne miejsce. W takich przypadkach rezerwacja miejsca jest dokonywana na takich samych warunkach jak dla osoby dorosłej (ulga nie ma zastosowania) patrz pkt 50.5

W niektórych krajach mogą obowiązywać specjalne warunki dla dzieci podróżujących bez osoby towarzyszącej. W takich przypadkach priorytetem jest przejazd na podstawie biletu międzynarodowego.

Oferty specjalne, warunki taryfowe dla cen globalnych, a także przepisy taryfowe regulujące przewozy wewnętrzne mogą zawierać odstępstwa.

31.2 Granice wieku dzieci

Przewoźnik	Granice wieku				Komentarz
	Przejazd bezpłatny dziecka (wiek poniżej)	Opłata dla dziecka (wiek poniżej)	Samodzielny przejazd (wiek powyżej)	Osoba towarzysząca dziecku (wiek powyżej)	
BDZ	6 lat	12 lat	10 lat		
BC	4 lata	12 lat	12 lat	18 lat	
CD	6 lat	18 lat	6 lat	10 lat	Wiek dziecka powyżej 15 lat należy potwierdzić ważnym dokumentem tożsamości.
CFL	6 lat	12 lat	6 lat		
CFF/SBB	6 lat	16 lat	6 lat		A także prywatni przewoźnicy SBB.
CFM	4 lata	12 lat	16 lat	16 lat	
CFR CALATORI	4 lata	12 lat	18 lat	18 lat	
DB	6 lat	15 lat	6 lat	18 lat	
DSB	6 lat	16 lat	6 lat		
EVR					
HZ	6 lat	12lat	6 lat		
KZH					
LG	4 lata	12 lat	4 lata		
LDG	4 lata	12 lat	Brak określonych granic dla EWT	18 lat	
MÁV-START/ GYSEV	6 lat	14 lat	10 lat	18 lat	
MZ	4 lata	12 lat	4 lata		
NS	4 lata	12 lat	12 lat	18 lat	

NSB	4 lata	16 lat	4 lata		Dzieci podróżujące samotnie mają zniżkę tylko w 2 klasie
ÖBB	6 lat	15 lat	6 lat	Brak określonych granic dla EWT	łącznie z prywatnymi przewoźnikami ÖBB
PKP	4 lata	12 lat	13 lat	18 lat	“PKP Intercity” i przewoźnicy polscy honorujący bilety międzynarodowe (patrz SCIC-PKP).
RENFE	4 lata	12 lat	4 lata		
RZD / FPC	4 lata	12 lat	12 lat	18 lat	
SJ	7 lat	20 lat	7 lat		
SNCB	6 lat	12 lat	6 lat	12 lat	
SNCF	4 lata	12 lat	4 lata		
SV	6 lat	14 lat	6 lat		
SZ	6 lat	12 lat	6 lat		
TCDD	4 lata	12 lat	4 lata		
Trainose	4 lata	12 lat	12 lat		
Trenitalia	4 lata	12 lat	nie dotyczy		
UZ	4 lata	12 lat	14 lat	18 lat	Dla przejazdu w komunikacji międzynarodowej SCIC EWT
VR	6 lat	17 lat	6 lat		
ZFBH	4 lata	12 lat	4 lata		
ZPCG	6 lat	14 lat	6 lat		
ZRS	4 lata	12 lat	4 lata		
ZSSK	6 lat	15 lat	6 lat	15 lat	

32 Ulgi specjalne

Specjalne ulgi dla określonych kategorii podróżnych, z informacją o ich wymiarze oraz warunkach stosowania, wymienione są w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub w innych publikacjach.

UWAGA:

Przy odprawie na PKP do krajów wschodnich stosowane są ulgi od opłat bazowych TWZ, wynikające z „Porozumienia w sprawie specjalnych warunków taryfowych na przewóz osób” (tzw. ulgi bazowe), które od 09.12.2018 r. wynoszą na odcinkach poszczególnych przewoźników:

BC - nie udzielają ulg (z wyjątkiem ofert specjalnych);

EVR – nie udzielają ulg;

CFM – 10%;

KZH – 50%;

LDZ – 20%;

LG – 30%;

PKP – 15% – z wyjątkiem komunikacji bezpośredniej: PKP – RZD, w której obowiązuje ulga 25%, PKP – UZ, w której obowiązuje ulga 30% (z wyjątkiem ofert specjalnych);

RZD – 15% – z wyjątkiem komunikacji bezpośredniej PKP – RZD, w której obowiązuje ulga 25%;

UZ – 30%.

Ww. ulgi nie mają zastosowania przy wydawaniu biletów wewnętrznych oraz biletów wystawianych zgodnie z Aneksami specjalnymi do SCIC-TWZ.

33 – 35 (vacat)

36 Obliczanie opłat za przejazd

36.1 Opłata za przejazd ustalana jest na podstawie przepisów taryfowych obowiązujących w dniu wydania dokumentu przewozu.

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje określają gdzie i w jakiej formie publikowane są opłaty za przejazd osób dorosłych. Opłaty za przejazd obliczane są zgodnie z ust. 36.2 i 36.3, dla każdego przewoźnika i relacji, z uwzględnieniem odległości taryfowej oraz klasy wagonu.

36.2 Bilety bezpośrednie na przejazd:

36.2.1 w jednym kierunku:

stosuje się opłatę wskazaną przez przewoźnika,

36.2.2 w kierunku „tam i z powrotem” tą samą drogą:

stosuje się podwojoną opłatę za przejazd w jednym kierunku lub opłatę specjalną, za przejazd „tam i z powrotem”, wskazaną przez przewoźnika,

36.2.3 „tam i z powrotem” różnymi drogami:

- jeżeli przy przejeździe „tam” podróżny korzysta z usług innego przewoźnika niż przy przejeździe powrotnym – dla każdego przejazdu stosuje się opłatę za przejazd w jednym kierunku podaną przez danego przewoźnika,
- jeżeli przy przejeździe „tam” i przy przejeździe powrotnym podróżny korzysta z usług tego samego przewoźnika, pobiera się:
 - opłatę za przejazd w jednym kierunku zarówno w relacji „tam”, jak i w kierunku powrotnym w przypadku, gdy nie obowiązuje specjalna opłata za przejazd „tam i z powrotem”,
 - połowę opłaty przewidzianej za przejazd „tam i z powrotem” – zarówno dla przejazdu „tam”, jak i w kierunku powrotnym w przypadku, gdy podana jest specjalna opłata dla przejazdu „tam i z powrotem”,

36.2.4 „tam i z powrotem” w przypadku, gdy miejscowość rozpoczęcia podróży w kierunku powrotnym jest inna od miejscowości przeznaczenia przejazdu w kierunku „tam” lub jeżeli miejscowość przeznaczenia przejazdu w kierunku powrotnym jest inna od miejscowości wyjazdu w kierunku „tam”:

- dla przewoźnika lub przewoźników, któremu/którym podlegają ww. miejscowości za każdy odcinek pobiera się opłatę za jednorazowy przejazd.
Jeżeli jednak stacje te są jednocześnie punktami granicznymi lub jeżeli obsługują tę samą miejscowość, opłatę oblicza się zgodnie z postanowieniami ust. 36.2.3,
- dla wszystkich pozostałych przewoźników – stosuje się obliczanie opłaty zgodnie z ust. 36.2.2. i 36.2.3.

36.3 Bilety wewnętrzne

Jeżeli któryś z przewoźników stosuje szczególne przepisy przy obliczaniu opłat za bilety wewnętrzne, odpowiednie regulacje podane są w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub w innych publikacjach danych przewoźników. We wszystkich innych przypadkach zastosowanie mają postanowienia przewidziane w ust. 36.2.

36.4 Dzieci

Dzieci, o których mowa w ust. 31, płacą połowę opłaty przewidzianej za przejazd osoby dorosłej. Jednakże w odniesieniu do tras morskich i autobusowych lub niektórych ofert taryfowych, mogą być stosowane opłaty specjalne.

36.5 Psy

Przewoźnicy stosujący przepisy CIV na przewóz psa wydają dokument przewozu. Opłata za przewóz psa wynosi połowę ceny biletu na przejazd w jednym kierunku lub na przejazd „tam i z powrotem”, osoby dorosłej w wagonie 2 klasy, niezależnie od klasy wagonu (1 czy 2), w jakim realizowany jest przejazd. Za przewóz psa nie pobiera się ponadto żadnej opłaty dodatkowej (*nie wystawia się dokumentu rezerwacyjnego*). Przewoźnicy stosujący przepisy SMPS za przewóz psa nie pobierają opłaty i nie wydają dokumentu przewozu. W pociągach z cenami globalnymi mogą obowiązywać przepisy szczególne.

36.6 Opłaty dodatkowe

W niektórych przypadkach do opłat za przejazd dolicza się ew. opłaty dodatkowe (dopłaty lokalne, opłaty portowe itp.), podane w odpowiednich Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub w innych publikacjach. Jeżeli nie postanowiono inaczej, od wskazanych opłat dodatkowych nie są udzielane ulgi przejazdowe (w tym również ulgi dla dzieci).

37 Zajmowanie całego przedziału do wyłącznej dyspozycji

Zajmowanie całego przedziału do wyłącznej dyspozycji jest dopuszczalne.

Przewoźnicy mogą jednak odmówić podróżnym tego prawa, ograniczyć je lub podporządkować określonym warunkom.

Tylko podróżni faktycznie realizujący przejazd w takim przedziale mają prawo do korzystania z indywidualnych uprawnień do ulg. Za pozostałe miejsca pobierana jest pełna opłata za przejazd (*wraz z ewentualnymi opłatami dodatkowymi*).

38– 40 (vacat)

41 Przewóz psów i innych małych zwierząt domowych

W wagonach pasażerskich mogą być przewożone psy, po uiszczeniu odpowiedniej opłaty (w przypadku przewoźników stosujących przepisy CIV), jeśli są one trzymane na kolanach lub przewożone są na podłodze wagonu, na smyczy i w kagańcu, w sposób niezagrażający otoczeniu. Podróżny przewożący psa zobowiązany jest do sprawowania nad nim nadzoru i ponosi odpowiedzialność za szkody przez niego wyrządzone.

Ponadto dopuszcza się przewóz małych psów i innych małych zwierząt domowych, jeżeli są one przewożone w klatkach, pudłach, koszach lub innych przeznaczonych do tego celu pojemnikach, wykluczających możliwość wyrządzenia szkody, ew. zabrudzenia wagonu lub bagażu podręcznego. Pojemniki muszą być umieszczone na kolanach podróżnego lub w miejscach przeznaczonych na bagaż podręczny. Przewóz tych zwierząt jest bezpłatny.

Dopuszcza się przewóz ww. zwierząt w wagonach sypialnych, z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych, jeżeli właściciel psa i ew. osoby towarzyszące, wykupiły bilety na przejazd i bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia na wszystkie miejsca w przedziale.

Przewoźnicy stosujący przepisy SMPS dopuszczają przewóz zwierząt w specjalnych przeznaczonych do tego celu pojemnikach, jako bagaż podręczny na miejscach przeznaczonych do przewozu bagażu, bez konieczności wykupienia wszystkich miejsc w przedziale.

Przewóz takich zwierząt (z wyjątkiem psów-przewodników niewidomych) nie jest dozwolony w komunikacji do/z Norwegii.

W Szwecji każdy podróżny może nieodpłatnie przewozić max. dwa psy lub inne małe zwierzęta domowe w specjalnie do tego przeznaczonym i oznakowanym przedziale

w wagonie 2 klasy. Zabroniony jest przewóz psów i innych małych zwierząt domowych w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i wagonach restauracyjnych.

W Czechach i Słowacji przewóz psów i małych zwierząt domowych jest zabroniony w wagonach 1 klasy oraz w wagonach sypialnych. Nie dopuszcza się do przewozu psów w wagonach sypialnych i do leżenia obsługiwanych przez operatora węgierskiego.

W pociągach uruchamianych przez FPK dopuszcza się przewóz jednego dużego psa lub max. dwóch małych psów lub dwóch małych zwierząt domowych w jednym przedziale.

Przewoźnicy uczestniczący w przejeździe pociągu nocnego mogą ustalać inne warunki przewozu zwierząt.

42 Bagaż podręczny

Każdy podróżny może zabrać ze sobą w podróż, jako bagaż podręczny, rzeczy osobiste lub przedmioty niezbędne w podróży.

Każdy podróżny może przewozić bezpłatnie łatwe do przeniesienia rzeczy (bagaż podręczny), jeśli nie jest to sprzeczne z przepisami celnymi i administracyjnymi.

Całkowita waga bagażu podręcznego, który może być przewożony bezpłatnie w wagonie, nie może przekroczyć:

- 36 kg dla dorosłego lub na każdy dokument przewozowy;
- 15 kg dla dzieci do lat 12.

Rozmiary każdej sztuki bagażu podręcznego nie mogą przekraczać 200 cm (np. 100 x 40 x 60 cm).

Przedmioty przewożone jako bagaż podręczny nadzorowane są przez podróżnego i ponosi on odpowiedzialność za szkody wynikłe z przewozu bagażu podręcznego, jeżeli nie udowodni, że szkoda powstała z winy przewoźnika bądź towarzystwa żeglugowego.

Zabrania się przewozić:

- a) przedmioty mogące uszkodzić lub zanieczyścić wagon, podróżnych lub ich rzeczy,
- b) materiały łatwopalne, samozapalne, wybuchowe, żrące, radioaktywne i trujące,
- c) nabitą broń palną,
- d) przedmioty mogące spowodować choroby oraz przedmioty o nieprzyjemnym zapachu,
- e) przedmioty niedopuszczone do przewozu na podstawie przepisów celnych lub innych,
- f) zwierzęta, za wyjątkiem psów i innych małych zwierząt domowych (patrz ust. 41).

Podróżny ponosi odpowiedzialność za naruszenie tych postanowień i zobowiązany jest do zrekompensowania ew. szkód poniesionych przez przewoźnika.

43 Rowery

Podróżny może przewozić, jako bagaż podręczny, złożony i zapakowany rower, jeżeli mieści się on na miejscu przeznaczonym do przewozu bagażu podręcznego.

44 Rezerwacja i zajęcie miejsca

Wydawnictwa publikujące rozkłady jazdy pociągów informują o tym, czy i na jakich warunkach dokonuje się rezerwacji miejsc w określonych pociągach.

Kwestię przydzielania miejsc regulują przepisy każdego przewoźnika.

Podróżny ma prawo oznaczyć, że wolne miejsce zostało przez niego zajęte. Podróżny, który opuścił swoje miejsce bez oznaczenia go w widoczny sposób, że pozostaje ono nadal zajęte, traci prawo do zajmowania tego miejsca.

45 Zwroty należności

UWAGA:

Przy odprawie na PKP do krajów wschodnich (BC, CFM, EVR, KZH, LDZ, LG, RŽD, UZ) stosowane są postanowienia „Porozumienia w sprawie specjalnych warunków taryfowych na przewóz osób”, w związku z tym przy zwrotach stosuje się przepisy dla przewoźników SMPS (patrz ust. 45.7).

- 45.1** Należność za dokument przewozu może być zwrócona, w całości lub części, jeżeli jest on niewykorzystany lub jeśli został on wykorzystany tylko częściowo. Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą wykluczyć zwroty należności za przejazd, za miejsca sypialne lub do leżenia lub uregulować powyższe na określonych warunkach.
- 45.2** W przypadku ceny globalnej zwrot należności za częściowo niewykorzystany dokument przewozu jest wykluczony, z wyłączeniem przypadków przerwania podróży z powodu choroby albo nieszczęśliwego zdarzenia.
- 45.3** Wnioski o zwrot należności za niewykorzystany dokument przewozu rozpatrywane są przez przewoźnika, który wydał ten dokument lub na rzecz, którego został on wydany. (*Termin składania wniosku o zwrot należności – patrz ust. 6.3.4.*)
Każdy przewoźnik udostępnia podróżnym adresy innych przewoźników (Załącznik V), pod które powinien być - w danym przypadku - wysłany wniosek o zwrot należności, ew. sam przekazuje taki wniosek do właściwego przewoźnika.
- 45.4** Do wniosku o zwrot należności muszą być dołączone oryginały dokumentów przewozu podlegające zwrotowi - wraz z okładką, o ile tak zostały wydane.
Do wniosku o zwrot należności zgodnie z pkt. 45.2 należy koniecznie przedłożyć dokumenty przewozowe z adnotacją o przyczynie przerwania podróży sporządzoną przez przewoźnika i zaświadczenie lekarskie.
- 45.5** Wnioski zawierające dokumenty zniszczone lub uszkodzone w sposób uniemożliwiający ich odczytanie lub z poprawionymi danymi mogą zostać odrzucone.
- 45.6** Niewykorzystanie lub częściowe wykorzystanie dokumentu przewozu lub rezerwacyjnego musi być na nim poświadczone przez właściwego przewoźnika. Jeżeli wskazane dokumenty nie zawierają wymaganej adnotacji, do wniosku o zwrot należności należy dołączyć odpowiednie dokumenty poświadczające ich całkowite niewykorzystanie lub częściowe wykorzystanie (zaświadczenia lekarskie, inne dokumenty przewozowe, na podstawie których faktycznie odbył się przejazd itp.).
- 45.7** Przy zwrocie należności za bilet potrącana jest opłata manipulacyjna. Wysokość kwoty potrącenia ustalana jest przez przewoźnika, dokonującego zwrotu.

UWAGA:

Na PKP zwrot należności za całkowicie niewykorzystany bilet (również grupowy), wydany przez PKP i poświadczony w terminie jego ważności dokonywany jest w każdej kasie biletowej, po potrąceniu 10% tytułem odstępnego, od każdego biletu.

W przypadkach spornych zwrot dokonywany jest w drodze pisemnej reklamacji.

W przypadku poświadczonego biletu częściowo niewykorzystanego, zwrot należności dokonywany jest wyłącznie w drodze reklamacji. Dotyczy to również przejazdu grupowego, jeżeli z biletu korzystała mniejsza liczba uczestników (o ile grupa nie uiściła opłaty minimalnej za przejazd i o ile zwrot opłat za częściowo niewykorzystany bilet nie spowoduje naruszenia opłaty minimalnej). Wówczas przewodnik grupy obowiązany jest przedłożyć bilet grupowy do poświadczenia upoważnionemu pracownikowi stacji. Adnotacji takiej może dokonać także kierownik pociągu (konduktor) lub konwojent wagonu sypialnego.

W zastosowaniu postanowień niniejszego ustępu za jeden bilet uważa się wszystkie dokumenty odnoszące się do jednego przejazdu, a więc bilet na przejazd wraz z ew. dokumentami dodatkowymi wydawanymi np. przy zmianie klasy wagonu, kategorii pociągu lub zmianie drogi.

46 Wymiana i przyjęcie biletu z powrotem

Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać, w przypadku niektórych biletów zwłaszcza z cenami globalnymi, postanowienia szczególne w zakresie warunków przyjęcia biletu z powrotem i jego wymiany.

UWAGA:

Na PKP – do odwołania – nie dokonuje się operacji „przyjęcia biletu z powrotem”, ani wymiany innej niż określona w ust. 14.3. (tj. w związku ze zmianą terminu ważności biletu na wcześniejszy).

47- 49 (vacat)

50 Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych

Przewoźnicy mogą ustalić, że korzystanie z wagonów z miejscami do siedzenia w pociągach nocnych, możliwe jest wyłącznie za określoną dopłatą. Ponadto mogą oni określić zasady dostępności miejsc w wagonach sypialnych, z miejscami do leżenia i do siedzenia w porze dziennej w pociągach nocnych.

50.1 Korzystanie z miejsc

Pociągi składające się z wagonów z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia, z których korzystanie jest dozwolone przy spełnieniu określonych warunków, powinny być specjalnie oznaczone przez przewoźników w rozkładach jazdy pociągów.

Za korzystanie z miejsc w wagonach z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia pobierane są opłaty dodatkowe (za miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia). Zabrania się podróżnym przejazdu w tych wagonach, jeżeli nie uiścili oni wskazanych opłat dodatkowych. Dotyczy to również przejeżdżać i przedsiionków w tych wagonach.

Bilety na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia są ważne tylko łącznie z biletem na przejazd, we wskazanym dniu, w pociągu i w wagonie.

W niektórych wagonach z miejscami sypialnymi, do leżenia i do siedzenia obowiązują bilety z ceną globalną, zawierającą rezerwację i dopłatę. Wsiadanie i wysiadanie do/z tych wagonów mogą podlegać ograniczeniom.

50.2 Sprzedaż biletów na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia

Termin rozpoczęcia sprzedaży dokumentów rezerwacyjnych zależy od przepisów przewoźnika w punkcie odprawy.

50.3 Klasa wagonu i dokumenty przewozowe.

Bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia, w zależności od oferty, wydawane są do wagonów 1 lub 2 klasy. (Opłaty za rezerwację miejsca znajdują się w Tabelach opłat do SCIC-TWZ.)

Do każdej rezerwacji w pociągu nocnym wymagany jest bilet na przejazd wystawiony na odpowiednią kategorię pociągu, klasę wagonu oraz relację, którą podróżny zamierza odbyć w wagonie sypialnym, z miejscami do leżenia bądź do siedzenia, zgodnie z poniższą tabelą:

Klasa wagonu	Liczba miejsc w przedziale	Kategoria miejsca	Bilet na przejazd
wagon sypialny			
czteromiejscowy	4	Quadruple 2/4	2 klasa
trzymiejscowy	3	Triple 2/3	2 klasa
dwumiejscowy	2	Double 1/2	1 klasa ¹⁾
jednomiejscowy	1	Single 1/1	1 klasa
Business	2	Double 1/2	1 klasa
Business	1	Single 1/1	1 klasa
wagon z miejscami do leżenia			
2 klasa	6	BC 6	2 klasa
2 klasa	4	BC 4	2 klasa
wagon z miejscami do siedzenia			
1 klasa		1/S A	1 klasa
2 klasa		2/S B	2 klasa

¹⁾ na odcinkach BDZ, CFR, CD, DSB, HZ, MAV-STSR, MZ, NSB, ÖBB, PKP, SBB, SJ, SV,(SZ), UZ, ZPCG, ZSSK, TCDD obowiązuje bilet na przejazd klasy 2.

Przy przejeździe w przedziale dwumiejscowym, trzymiejscowym lub czteromiejscowym podróżny może nabyć bilet na przejazd w wagonie klasy 1 oraz dokument na rezerwację miejsca typu SINGLE (kategoria 1/1). Przy przejeździe dwóch pasażerów w przedziale trzymiejscowym lub czteromiejscowym mogą oni nabyć dwa bilety na przejazd w wagonie klasy 1 i dwa dokumenty rezerwacyjne typu Double (kategoria 1/2).

50.4 Rozpoczęcie podróży od/do stacji, niewskazanej w taryfie.

Jeżeli podróżny rozpoczyna przejazd od stacji, która nie jest zawarta w tabelach do niniejszych SCIC-TWZ, wówczas nalicza się opłatę za miejsce rezerwowane od poprzedniej stacji, wskazanej w tabelach.

Jeżeli podróżny kończy przejazd na stacji, która nie jest zawarta w tabelach do niniejszych SCIC-TWZ, wówczas nalicza się opłatę za miejsce rezerwowane do następnej stacji, wskazanej w tabelach.

50.5 Korzystanie z miejsc sypialnych, do leżenia i do siedzenia przez dzieci.

Każde miejsce może być zajęte maksymalnie przez dwie osoby, z których co najmniej jedna nie ukończyła 10 roku życia.

Opłaty za przejazd dzieci, które korzystają z oddzielnego miejsca wskazane są w poniższej tabeli:

Liczba dzieci	Wiek dzieci	Korzystanie z miejsca sypialnego/miejsca do leżenia	Opłata dodatkowa za miejsce	Opłata za przejazd
1	do ukończonych 4 lat lub do 6 lat (zgodnie z ust. 31)	bez oddzielnego miejsca	bezpłatnie	bezpłatnie
		1 oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1 x 1/2
1	od ukończonych 4 lat lub do 6 lat (zgodnie z ust. 31) do ukończonych 10 lat	1 oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1 x 1/2
1	od ukończonych 10 lat do ukończonych 12 lat (lub do taryfowej granicy wieku dzieci zgodnie z ust.31)	Zawsze oddzielne miejsce	1 opłata normalna	1 x 1/2
2	do ukończonych 4 lub 6 lat i do 12 lat	1 wspólne miejsce	1 opłata normalna	1 x 1/2

2	dwoje dzieci do ukończonych 4 lub 6 lat	1 wspólne miejsce	1 opłata normalna	1 x 1/2
		oddzielne miejsce	2 opłaty normalne	2 x 1/2

Dla dziecka korzystającego z oddzielnego miejsca do siedzenia należy nabyć dokument rezerwacyjny.

50.6 Wymiana dokumentów rezerwacyjnych na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia

Regulacja dot. przewoźników CIV:

Bezpłatna wymiana biletów na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia nie jest realizowana. Każda wymiana uważana jest za zwrot (patrz ust. 50.7)

Regulacja dot. przewoźników SMPS:

Niewykorzystany bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, zawierający dane dot. przydzielonego miejsca, może być jeden raz wymieniony bezpłatnie na inny bilet w tej samej relacji i kategorii miejsca, bez zmiany przewoźnika, jeżeli:

- podróżny zgłosił się do dokonania wymiany nie później niż na 6 godzin przed terminem odjazdu pociągu wskazanym na bilecie zakupionym pierwotnie,
- nowa data wyjazdu przypada nie później niż 2 miesiące od daty wymiany dokumentu rezerwacyjnego.

Pokwitowanie, wydane łącznie z dokumentem rezerwacyjnym, należy również zwrócić.

UWAGA:

Dalsza wymiana bez dodatkowych opłat nie jest możliwa. Na PKP dopuszcza się również zmianę kategorii miejsca, z tym, że w przypadku zmiany na kategorię wyższą, podróżny dopłaca różnicę, a w przypadku zmiany na kategorię niższą kasa biletowa zwraca nadpłatę.

Na pierwotnym i nowo wydanym bilecie na miejsce sypialne lub do leżenia należy nanieść uwagę o przeprowadzonej wymianie.

Wysokość opłaty za bilet na miejsce sypialne lub do leżenia określa się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu przeprowadzenia wymiany.

Dokumenty rezerwacyjne na miejsce do siedzenia nie podlegają wymianie.

50.7 Zwrot należności za bilety na miejsca sypialne, do leżenia lub do siedzenia

Regulacja dot. przewoźników CIV:

Przy zwrocie należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia zwraca się:

- opłatę w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone^{*)},
- opłatę po potrąceniu 10%, za każde miejsce, jeżeli miejsce zostało odwołane najpóźniej jeden dzień przed odjazdem pociągu,
- opłatę z potrąceniem 50%, za każde miejsce, jeżeli miejsce zostało odwołane w dniu odjazdu, jednakże nie później niż przed odjazdem pociągu.

W przypadku przedłożenia niewykorzystanego biletu w terminie późniejszym należność nie jest zwracana.

Regulacja dot. przewoźników SMPS:

Przy zwrocie należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne, do leżenia lub do siedzenia zwraca się:

- opłatę w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone^{*)},

- opłatę z potrąceniem należności, określonej przez przewoźnika, jeśli miejsce zostało odwołane nie później niż na 6 godzin przed odjazdem pociągu.

**) np. wyłączenie wagonu z miejscami sypialnymi lub do leżenia, opóźnienie pociągu skomunikowanego, przerwa w ruchu, podwójna rezerwacja, brak obsługi i pościeli w wagonie z miejscami do leżenia.*

W przypadku przedłożenia niewykorzystanego biletu w terminie późniejszym należność nie jest zwracana.

UWAGA:

Na PKP zwrotu należności za niewykorzystany bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, wydany przez PKP, stosowana jest regulacja dot. przewoźników SMPS, tj. opłata za miejsce sypialne lub do leżenia jest zwracana:

1) w pełnej wysokości, jeżeli miejsce nie zostało wykorzystane z przyczyn występujących po stronie przewoźnika i zostało to przez niego poświadczone,

2) z potrąceniem 10%:

a) w każdej kasie biletowej:

– *za bilet całkowicie niewykorzystany z przyczyn leżących po stronie podróżnego, jeżeli podróżny przedłożył bilet na miejsce sypialne lub do leżenia, wydany na określony dzień i pociąg, w celu poświadczenia nie później niż na 6 godzin (odnośnie biletów grupowych, zgodnie z ust.70.2. – 5 dób) przed odjazdem pociągu,*

b) w ramach reklamacji:

– *za bilet całkowicie lub częściowo niewykorzystany przez podróżnego wskutek przyczyn od niego niezależnych np. choroba, nieszczęśliwy wypadek, mających miejsce bezpośrednio przed odjazdem pociągu lub w czasie przejazdu (pod warunkiem przedłożenia zaświadczenia, potwierdzającego powyższe okoliczności),*

– *za częściowo niewykorzystany bilet na miejsce dla grupy - jeżeli z biletu skorzystała mniejsza liczba uczestników, a bilet został przedłożony w celu poświadczenia, nie później niż na 5 dób przed odjazdem pociągu.*

Opłata za miejsce sypialne lub do leżenia nie jest zwracana, jeśli:

– *podróżny całkowicie rezygnuje z rozpoczęcia podróży z przyczyn osobistych, ale bilet na miejsce przedłożył w celu poświadczenia później niż na 6 godzin (odnośnie biletów grupowych - 5 dób) przed odjazdem pociągu,*

– *podróżny z przyczyn osobistych rezygnuje z dalszej podróży na stacji pośredniej.*

Zamieszczając adnotację o niewykorzystaniu biletu na miejsce sypialne lub do leżenia, wraz z datą zwrotu należy nanieść na bilecie godzinę, o której bilet został przedłożony do poświadczenia.

Nie dokonuje się zwrotów za bilety na miejsca do siedzenia.

51. Przydzielenie podróżnemu innego miejsca.

Jeżeli podróżnemu przydzielono miejsce wyższej kategorii lub w wagonie innego przewoźnika z przyczyn leżących po stronie przewoźnika, dopłata nie jest pobierana.

Jeżeli podróżnemu przydzielono zastępczo miejsce sypialne lub do leżenia niższej kategorii i konduktor potwierdzi ten fakt na bilecie na miejsce sypialne lub do leżenia lub na kwicie do tego biletu, różnica w opłacie podlega wówczas zwrotowi.

52-60 (vacat)

ROZDZIAŁ B

GRUPY PODRÓŻNYCH PRZEWOŻONE POCIĄGAMI REGULARNEGO KURSOWANIA, STATKAMI LUB W RAMACH NIEKTÓRYCH PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH

61 Postanowienia ogólne

Przy przewozie grup stosuje się regulacje zawarte w rozdziale A, jeżeli nie są one sprzeczne z poniższymi postanowieniami.

O przejazd grupowy można ubiegać się tylko wówczas, gdy przewoźnik ma możliwość przewiezienia grupy pociągami regularnego kursowania, statkami lub autobusami.

Grupy mogą uzyskać ulgę, pod warunkiem uiszczenia opłaty ulgowej za przejazd dla co najmniej 6 osób dorosłych. W zastosowaniu postanowień niniejszego rozdziału dwoje dzieci liczy się jako jedną osobę dorosłą.

Grupie powinien towarzyszyć przewodnik. Jest on odpowiedzialny za przestrzeganie przez uczestników grupy przepisów ustalonych przez zainteresowanych przewoźników oraz za poprawne zachowanie się grupy.

Podróżni należący do jednej grupy muszą odbywać całą podróż wspólnie, tym samym pociągiem, statkiem lub autobusem, na przejazd którym dokonana została rezerwacja.

Przewoźnicy zastrzegają sobie prawo do zawieszenia stosowania postanowień niniejszego rozdziału w pewnych okresach i w odniesieniu do niektórych pociągów, statków lub autobusów.

62 Ulgi przejazdowe

Ulgi dla grup wskazane są w Załączniku III. W Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub w innych publikacjach mogą być przewidziane inne ulgi.

63 Ulgi dla dzieci

Za przewóz dzieci uiszcza się połowę opłat ulgowych przewidzianych dla osób dorosłych z tytułu przejazdu grupowego. W ofertach z cenami globalnymi i w odniesieniu do niektórych odcinków morskich mogą być stosowane opłaty specjalne.

W zastosowaniu niniejszych SCIC-TWZ granice wieku dzieci stosuje się zgodnie z ust. 31. Jeżeli w opłatach za przejazd dla osób dorosłych zawarte są opłaty dodatkowe (w szczególności opłaty lokalne, opłaty portowe itp.), Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać dla dzieci inne opłaty niż połowa opłaty przewidzianej dla osób dorosłych.

64 Rezerwacja miejsc

Organizatorzy przejazdu grupowego zobowiązani są do jego zgłoszenia w miejscowości wyjazdu na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem podróży. Zgłoszenia dokonywane w terminie krótszym mogą być uwzględniane, jeżeli przewoźnik ma możliwość wykonania takiego przewozu.

Zgłoszenie przejazdu grupowego musi zawierać:

- nazwę (określenie) grupy,

- całą trasę przejazdu z wyszczególnieniem dat i godzin odjazdu pociągów, statków lub autobusów, z których grupa zamierza korzystać,
- dokładną liczbę uczestników grupy,
- kategorię miejsc,
- ew. zamówienie na korzystanie z posiłków,
- jeżeli jest to możliwe - nazwisko przewodnika grupy,
- adres i podpis zamawiającego przejazd,
- listę uczestników grupy dla przewoźników wydających bilety imienne (w ramach SMPS).

65 Zamawianie dokumentów przewozu

Wniosek na bilet grupowy musi być złożony, co najmniej 24 godziny przed terminem płatności (3 dni przed odjazdem pociągu) i powinien zawierać następujące dane:

- nazwę (określenie) grupy,
- całą trasę przejazdu i datę wyjazdu,
- ogólną liczbę członków grupy z wyszczególnieniem:
 - liczby podróżnych dorosłych,
 - liczby oraz wieku dzieci, które korzystają z ulgi dla dzieci,
- nazwisko przewodnika grupy,
- nazwisko, adres i podpis osoby zamawiającej przejazd.

Osoba zamawiająca przejazd grupowy jest odpowiedzialna za prawdziwość danych zawartych we wniosku.

66 Dokumenty przewozu

Na przejazd grupy wydawany jest bilet grupowy na całą drogę przejazdu albo oddzielnie na odcinki poszczególnych przewoźników (na przejazd w jednym kierunku, „tam i z powrotem”, przejazd drogą okrężną). Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert lub inne publikacje mogą przewidywać odstępstwa od zasad ogólnie obowiązujących.

Oплата za przejazd grupowy musi być uiszczona najpóźniej na 3 dni przed terminem odjazdu pociągu, o ile przewoźnik wydający bilet nie przewiduje innych specjalnych regulacji w tym zakresie.

67 Obliczanie opłaty za przejazd

Podstawą do obliczania opłaty za przejazd jest odległość stosowana przy odprawie podróżnych indywidualnych nawet, jeśli wpływa to na wybór trasy (*patrz ust. 15.3*).

Oplaty za przejazd osób dorosłych (*w ramach SCIC-TWZ*) obliczane są:

- zgodnie z postanowieniami ust. 36, z zastosowaniem ulg wynikających z Załącznika III, albo
- z zastosowaniem innych ulg wskazanych w Aneksach specjalnych dotyczących wybranych ofert lub innych publikacjach, ew. w inny sposób podanych do wiadomości przez przewoźników.

Dla określonych rodzajów połączeń mają zastosowanie ceny globalne. W tym przypadku grupa powinna jechać tym pociągiem, na przejazd którym dokonano rezerwacji.

Jeżeli z powodu liczebności grupy wymagane są środki szczególne, uczestniczący przewoźnicy powinni informować o tym.

68 Zajmowanie całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy

Jeżeli grupa podróżnych zażąda jednego lub kilku całych przedziałów do wyłącznej dyspozycji grupy, bilet grupowy musi być wystawiony na wszystkie miejsca dostępne w tych przedziałach.

69 Wymiana i zwrot biletów grupowych

Wymiana, zwrot lub zwrot częściowy biletów grupowych dokonywane są dla przewoźników CIV nie później niż na 3 dni przed odjazdem, a dla przewoźników SMPS przed upływem terminu ważności, jeśli bilet jest odpowiednio poświadczony - z potrąceniem (kwoty określonej przez przewoźnika).

UWAGA:

Na PKP: bilety grupowe, wydane przez PKP można wymienić najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem terminu ważności biletu.

Zwrotu należności za całkowicie i częściowo niewykorzystane bilety grupowe (poświadczone) wydane przez PKP dokonuje się w terminie ich ważności (patrz Uwaga do ust. 45.7).

Dla ofert z ceną globalną obowiązują specjalne warunki wymiany i zwrotu.

70 Korzystanie z miejsc w wagonach sypialnych, wagonach z miejscami do leżenia i do siedzenia w pociągach nocnych

70.1 Bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia

Dla każdej grupy podróżnych wydawany jest jeden bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia, jeśli wszyscy podróżni odbywają przejazd w tym samym wagonie na miejscach tej samej kategorii.

Jeśli uczestnicy grupy odbywają podróż w różnych wagonach lub na miejscach różnej kategorii, wówczas otrzymują oddzielny bilet na miejsce sypialne, do leżenia i do siedzenia na każdy wagon lub na miejsce danej kategorii.

Jeżeli wydaje się kilka biletów na miejsca sypialne, do leżenia i do siedzenia, wówczas na każdym bilecie na miejsce rezerwowane należy wpisać numer/(ry) pozostałych biletów na miejsca.

70.2 Wymiana i zwrot

Niewykorzystane bilety na miejsca sypialne i do leżenia mogą być jeden raz wymienione, bez potrąceń, jeżeli:

- życzenie zamiany podróżny przedstawił nie później niż na 5 dób przed pierwotnym czasem odjazdu pociągu,
- nowa data wyjazdu przypada nie później niż 2 miesiące po dacie zmiany rezerwacji.

Dalsza zmiana bez dodatkowych opłat nie jest możliwa.

Przy zwrocie niewykorzystanych biletów na miejsca sypialne i do leżenia mają zastosowanie przepisy poszczególnych przewoźników:

- dla przewoźników CIV obowiązują Aneksy specjalne SCIC-NT,
- dla przewoźników SMPS obowiązuje umowa SMPS.

UWAGA:

Na PKP zwrotu należności za niewykorzystane bilety grupowe na miejsca sypialne lub do leżenia, wydane przez PKP, stosowany jest termin dot. przewoźników SMPS, tj. nie później niż na 5 dób przed odjazdem pociągu (patrz ust.50.7).

71-74 (vacat)

ROZDZIAŁ C

POCIĄGI NADZWYCZAJNE I WAGONY SPECJALNE

- 75.** Zapytania dotyczące opłat i warunków przeprowadzenia, a także zgłoszenia i zamówienia przejazdów pociągów nadzwyczajnych i wagonów specjalnych należy kierować bezpośrednio do wydziałów poszczególnych przewoźników, wymienionych w Załączniku IV.

76-80 (vacat)

ROZDZIAŁ D ODPOWIEDZIALNOŚĆ

81. Odpowiedzialność za szkody cielesne i materialne

Kwestie odpowiedzialności przewoźnika w przypadku śmierci lub zranienia podróżnych, a także w przypadku zagubienia lub uszkodzenia bagażu podręcznego reguluje prawo kraju, w którym miał miejsce nieszczęśliwy wypadek lub zdarzenie. W przypadkach, jeśli nieszczęśliwy wypadek lub zdarzenie miało miejsce w kraju uczestniczącym w COTIF, a podróżny jest obywatelem kraju należącego do COTIF lub ma tam miejsce stałego pobytu, mają zastosowanie przepisy odpowiedzialności CIV.

82. Właściwość sądowa

Właściwe do rozpatrywania sporów są jedynie sądy w miejscu siedziby przewoźnika, świadczącego usługę przewozu, podczas której wydarzył się nieszczęśliwy wypadek.

83-115

(vacat)

Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ			
Przewoźnik; kod przewoźnika; obowiązujące prawo przewozowe		Dane dotyczące służb handlowych przewoźnika	
Skrót i kod przewoźnika	Nazwa przewoźnika	Adres pocztowy	a) Telephone b) E-Mail c) Fax
BDZ БДЖ 1152 CIV	Bulgarian Railways	BDZ Passengers 3, Ivan Wazov BG-1080 SOFIA	a) +359 885 931 775 b) pmindeva@bdz.bg
BC БЧ 0021 SMPS	Belorussian Railways	Belorussian Railways Head Office Ul. Lenina 17 BY-220030 MINSK	a) +375-172-25-48-60 b) ns@rw.by c) +375-172-27-56-48
CD ЧД 1154 CIV	Czech Railways JSC	Czech Railways JSC Head Office Passenger Transport Sales Department Nábřeží Ludvíka Svobody, 1222/12 CZ – 110 15 PRAGUE 1	+420-972-232- 235 b) EWT@gr.cd.cz c) +420-972- 233-306
CFL ЦФЛ 0082 CIV	Luxembourg Railways	Luxembourg Railways Service Activité Voyageurs Trains Activité Internationale Place de la Gare, 9 L - 1616 LUXEMBOURG	a) +352-4990-4810/ +352-4990-4811 b) jean.ewen@cfl.lu/ marc.loewen@cfl.lu c) +352-4990-4469
CFR CALATORI ЧФР 1153 CIV	Romanian Railways	SNTFC "CFR CALATORI" S.A International Traffic Regulations Department Bd. Dinicu Golescu 38, Sector 1 RO-010873 BUCHAREST / Romania	a) +40-21-310 63 68 b) lili.coanda@cfrcalatori.ro c) elena.visoiu@cfrcalatori.ro c) +40-21-310 63 68
CFM ЧФМ 0023 SMPS	Moldavian Railways	Ministry of Economy and Infrastructure Министерство экономики и инфраструктуры State Enterprise Railway of Moldova ГП «Железная дорога Молдовы» Str. Vlaicu Pircalab 48 MD-2012 CHISINAU	a) +373-22 832040 b) cfm@railway.md
DB ДБ 1080 CIV	Deutsche Bahn AG	DB Fernverkehr AG International Pricing Management, V.FMV13 Stephensonstrasse, 1 D - 60326 FRANKFURT AM MAIN	a) +49-69-265-28760, b) roland.schmidt@ deutschebahn.com c) +49-69-265-7615
DSB ДСБ 1186 CIV	Danish State Railways	DSB Salg Markedsanalyse- og samarbejde International Sølvgade 40 DK - 1349 COPENHAGEN K	a) +45-33-54 25 45 b) shl@dsb.dk c) +45-33-54 45 69
EVR ЭВР 0026 SMPS	Estonian Railways	Eesti Raudtee Pikk Street 36 EE-15073 TALLINN	a) +372-615-86-10 b) raudtee@post.evr c) +372-615-87-10
FS Trenitalia ФС 0083 CIV	Italian Railways	Trenitalia S.p.A. Divisione Passeggeri LH Commerciale Mercato - Vendita Internazionale e Charter Divisione Passeggeri Regionale Commerciale Regionale Piazza della Croce Rossa 1 00161 ROME	a) international.sales@trenitalia.it b) segreteria.regionale@trenitalia.it
GYSEV	GYSEV Zrt./ Raaberbahn AG	Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt Raab-Ödenburg-Ebenfurter Eisenbahn AG	a) +36-99-577-365 b) plendvay@gysev.hu c) +36-99-577-384

Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ			
Przewoźnik; kod przewoźnika; obowiązujące prawo przewozowe		Dane dotyczące służb handlowych przewoźnika	
Skrót i kod przewoźnika	Nazwa przewoźnika	Adres pocztowy	a) Telephone b) E-Mail c) Fax
0043 CIV		Mátyás király u.19 H – 9400 SOPRON	
HML 3061 CIV	Hellenic Mediterranean Lines Shipping Company	Hellenic Mediteranean Lines Co. Ltd.4, Loudovikou Sq. P.O.Box 80057 GR – 18510 PIRAEUS	a) +30-210-4225341 b) +hml@otenet.gr c) +30-210-4223018, +30-210-4225317
HZ X3 1178 CIV	Croatian Railways	HZ – Hrvatske zeljeznice, d.o.o. Putnicki prijevoz Profitna jedinica Medjunarodni vlakovi Mihanoviceva 12 HR – 10000 ZAGREB	a) +385-1-378-3022 b) Miroslav.Fumic@hzpp.hr c) +385-1-4577-604
KZH K3X 0027 SMPS	Kazakh Railways	JC National Company "Kazakhstan Temir Zholy" Prospekt Pobedy 98 KZ – 010000 ASTANA	a) 007-3172-93-44-15 or 007-3172-93-45-80 b) temirzhol@railways.kz c) 007-3172-93-95-90 or 007-3172-93-59-29
LDZ ЛДЗ 0025 CIV	Latvian Railways	VAS Latvijas Dzelzceļš Gogola iela 3 LV – 1547 RIGA	a) +371-67234940 b) info@ldz.lv c) +371-67234327
LG ЛГ 0024 CIV	Lithuanian Railways	AB "Lietuvos Geležinkeliai" Keleiviu vežimo direkcija Mindaugo g. 12 LT-03603 VILNIUS	a) +370-5-269-20 92 b)passenger@litrail.lt, v.potapoviene@litrail.lt
MAV-START/ MAB-ШТАРТ 1155 CIV	MAV-START Rail Passenger Transport AG	MAV – START Rail Passenger Transport AG Sales Department Könyves Kálmán Krt.54-60 H – 1087 BUDAPEST	a) +36-1-511-1639 b) haragos.pal@mav-start.hu c) +36-1-511 1001
MZ Transport 1065 CIV	Macedonian Railways Transport Co	Macedonian Railways Transport Co Head Office Tariff Department Ul. treta makedonska brigada bb 1000 SKOPJE, Macedonia	a) +389-2-2449 771 b) mz65dir5@t-home.mk c) +389-2-3248 719
NS HC 1184 CIV	Dutch Railways	NS Internationaal BV Postbus 767 NL – 1000 AT Amsterdam	a) +31 6 22720197 b) ilona.gaasendam@ns.nl c) –
NSB HCB 1076 CIV	Norwegian State Railways	NSB Persontraffikkdivisjonen Prinsensgt. 7-9 N – 0048 OSLO	a) +47-23-152404 b) geirarnee@nsb.no c) +47-231-154154
ÖBB ÖBB OBB 1181 CIV	Austrian Federal Railways	ÖBB-Personenverkehr AG ÖBB-Personenverkehr AG Long Distance Traffic Am Hauptbahnhof 2 A – 1100 VIENNA	a) +43-1-93000 33698 a) +43 664 6173499 (mobile) b) karl.winkler@pv.oebb.at c) +43-1-5800 830 33698
PKP PKP 1251 CIV	Polish State Railways AG	„PKP Intercity” S.A. Biuro Rozwoju Oferty i Produktów Aleje Jerozolimskie 142 A PL – 02-305 Warszawa	a) +48 22 47 44 366 b) elwira.lesinska@intercity.pl
		„Przewozy Regionalne”, sp. z o.o. Biuro Handlowe ul. Kolejowa 1 PL – 01-217 Warszawa	a) +48 695 31 00 46 b) marcin.domagala@p-r.com.pl

Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ			
Przewoźnik; kod przewoźnika; obowiązujące prawo przewozowe		Dane dotyczące służb handlowych przewoźnika	
Skrót i kod przewoźnika	Nazwa przewoźnika	Adres pocztowy	a) Telephone b) E-Mail c) Fax
RENFE РЕНФЕ 1171 CIV	Spanish Railways	RENFE- Alta Velocidad-Larga Distancia Distribucion y Servicios Comerciales Jefatura de Internacional, 1 Planta Avda.Ciudad de Barcelona 6 ES – 28007 MADRID	a) +34-91-774 9621 b) jscarrascal@renfe.es c) +34-91-774 9653
RZD РЖД 0020 SMPS	Railways of the Russian Federation	Joint Stock Company "Russian Railways" Management of International Relations Novo-Bassmannaja Str.2 RU – 107174 MOSCOW	a) +7-499-262-1628 b) rzd@rzd.ru c) +7-499-262-2880
SBB/CFE СББ/ЦФФ 1185 CIV	Swiss Federal Railways	Swiss Federal Railways Passenger Traffic Long Distance / International Wylenstr. 125 CH 3000 Bern 65	a) +41-51-220 24 84 b) lukas.stauffacher@sbb.ch c) +41-51-220 28 91
SJ СЖ 1174 CIV	Swedish Railways	SJ AB Sales Division Vasagatan10,10th Floor S – 105 50 STOCKHOLM	a) +46-75156000 b) thomas.mann@sj.se malin.boshuis@sj.se c) +46-10-75 15 373
SL 3052 CIV	Silja Line AB	Silja Line AB PL / PB / B.P. 880 FIN – 00101 HELSINKI	a) +358-9-18041 c) +358-9-1804279
SNCB/NMBS СНЦБ 1088 CIV	Belgian Railways	SNCB Marketing & Sales Europe Pricing Definition Avenue de la porte de Hal, 40 B – 1060 BRUSSELS	a) +32-2-528-82 53 b) natascha.hoofit@b-rail.be c) +32-2-528-25 69
SNCF СНЦФ 1187 CIV	French Railways	SNCF – Voyages Développement Direction Ventes Internationales 2, place de La Défense F – 92053 PARIS La Defense	a) +33-1-74 54 05 40 b) nathalie.thomet@sncf.fr philippe.sterlingot@sncf.fr
SSL 0008 CIV	Sealink Stena Line	Sealink Stena Line Charter House - Park Street GB – ASHFORD – TN 2 4 8 E KENT	a) +44-2336-47022
SV (ŽS) СВ 1172 CIV	Serbian Railways	SV – Srbija Voz Sektor za saobraćajno komercijalne poslove Nemanjina 6 SRB – 11000 BELGRADE	a)+381-11-361-6962 b)dusan.milic@srbrail.rs suzana.ljubicic@srbrail.rs c)+381-11-361-6775
SZ C3 1179 CIV	Slovenian Railways	Slovenske Železnice Poslovna Enota potniski promet Kolodvorska 11 SL – 1506 LJUBLJANA	a) +386-1-29-14326 b)mednarodni.promet@slo-zeleznice.si c) +386-1-29 14818
TCDD ТЦДД 0075 CIV	Turkish State Railways	TCDD – İletmesi Geneni Müdürlüğü Ticaret Dairesi Başkanlığı 06330 Gar TR – ANKARA	a) +90-312-3112106 b) yusufcagatay@tcdd.gov.tr c) +90-312-3109507
TRAI NOSE ОСЕ	Hellenic Railways AG	Hellenic Railways AG Direction Voyageurs	a) +30-210-529 7405, +30-210-524 0996

Przewoźnicy uczestniczący w SCIC-TWZ			
Przewoźnik; kod przewoźnika; obowiązujące prawo przewozowe		Dane dotyczące służb handlowych przewoźnika	
Skrót i kod przewoźnika	Nazwa przewoźnika	Adres pocztowy	a) Telephone b) E-Mail c) Fax
1073 CIV		Section des tarifs (nationaux/ internationaux 1 – 3 Rue Karolou GR – 10437 ATHEN	b) m.milioni@osenet.gr, m.milioni@trainose.gr c) +30-210-524 0996
UZ Y3 0022 SMPS	Ukrainian Railways, public JSC	Public joint stock company “Ukrainian railway” (JSC “Ukrzaliznytsia”) Ul. Tverska 5 UA – 03680 Kiev 150	a) +380-44-465 02 00 b) uztarif@lotus.uz.gov.ua c) +380-44-228-75 20
VL 3029 CIV	Viking Line Shipping Company	Viking Line Ab PB 35 FIN – 22101 MARIEHAMN	a) +358-18-26 011 c) +358-18-15 811
VR BP 0010 CIV	Finnish Railways	VR Group Ltd Matkustajaliikenne Markkinointi PL 488 (Vihonkatu 13) FIN – 00101 HELSINKI	a) +358-307-10 b) eija.kautto@vr.fi c) +358-307-22290
ZFBH 0050 CIV	Railways of the Bosnia- Herzegovina Federation	ZFBH GENERALNA Direkcija Musala 2 BA – 71000 SARAJEVO	a) +387-33-663 344 b) ZBH@BIH.NET.BA c) +387-33-652 396
ŽRS 0044 CIV	Railways of the Republika Srpska	ZRS – Railways of the Republika Srpska Revenue Management Svetog Save 71 BA – 74000 DOBOJ	b) international@zrs-rs.com c) +387-53-224 743
ŽPCG 34 1062 CIV	Crne Gore Railway	ŽPCG – Železnice Crne Gore Sektor za prevoz putnika Golotočkih žrtava 13 MN – 81000 PODGORICA	a)+381-81-441-370 b) zcg.milovan@cg.yu c)+381-81-441-370
ZSSK ЖССК 1156 CIV	Slovakian Railways AG	Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. Commercial Department Pri bitúnku 2 SK – 040 01 KOŠICE	a) +421-55-229 5077 b)Dolezalova.Alena@slovakrail.sk c) +421-55-229 5048

Załącznik nr II**Aneksy specjalne dotyczące wybranych ofert i pociągów objętych cenami globalnymi**

Wykaz aneksów specjalnych dotyczących wybranych ofert	Przewoźnik kierujący aneksem
Aneks specjalny "RAILPLUS"	CD
Warunki taryfowe i zasady sprzedaży dokumentów przewozu na pociągi komercyjne uruchamiane przez FPK S.A., w których obowiązują ceny globalne	AO FPC
Umowa o specjalnych warunkach taryfowych i warunkach przewozu podróżnych w pociągach 9/10 Moskwa-Warszawa „Polonez”	AO FPC

Załącznik nr III

Ulgi przejazdowe dla grup przewożonych pociągami regularnego kursowania, statkami lub w ramach niektórych przewozów autobusowych

Przewoźnik	Przejazdy grup pociągami regularnego kursowania, statkami lub autobusami		
	Liczba dorosłych uczestników	Ulga w %	
		W jedną stronę	Tam i z powrotem
ATTICA (relacje: Ancona/ Igoumenitsa/ Patras; Venice/ Igoumenitsa/ Patras)	6 i więcej	20	20
BC	6 i więcej	20	20
BDZ	6 i więcej	35	35
CD	6 i więcej	30	30
CFL	6 i więcej	30	30
CFM	6 i więcej	30	30
CFR	6 i więcej	35	35
DB	6 i więcej	20	20
DSB	6 i więcej	20	20
EVR	6 i więcej	20	20
FS Trenitalia	10 i więcej	10	10
HZ	6 i więcej	40	40
KZH	6 i więcej	35	35
LDZ	6 i więcej	20	20
LG	6 i więcej	25	25
MAV-START/GYSEV	6 i więcej	30	30
MZ Transport	6 i więcej	30	30
NS	6 i więcej	20	20
NSB	6 i więcej	20	20
ÖBB	6 i więcej	30	30
PKP	6 i więcej	20 (przy odprawie na PKP – 30)	20 (przy odprawie na PKP – 30)
RENFE	6 i więcej	ceny IRT	ceny IRT
RZD	6 i więcej	35	35
SBB/CFF ⁽¹⁾	6 i więcej	30	30
SJ	6 i więcej	ceny IRT	ceny IRT
SNCB	6 i więcej	20	20
SNCF	6 i więcej	30 ⁽²⁾	30 ⁽²⁾
SV	6 i więcej	30	30
SZ	6 i więcej	30	30
TCDD	6 i więcej	30	30
TRAI NOSE	6 i więcej	30	30
UZ	6 i więcej	20	20
VR	6 i więcej	20	20
ZFBH	6 i więcej	30	30
ZPCG	6 i więcej	35	35
ZSSK	6 i więcej	35	35

(1) W tym prywatnych przewoźników reprezentowanych przez SBB.

(2) Ulg nie stosuje się przy przejazdach niektórymi pociągami TGV i w określonych terminach, wymienionych w rozkładach SNCF.

Załącznik nr IV

Adresy komórek odpowiedzialnych za kalkulowanie należności za przebieg pociągów nadzwyczajnych i wagonów specjalnych u poszczególnych przewoźników

Przewoźnik	a) Adres b) Osoba odpowiedzialna	a) Telefon b) Fax c) E-Mail
BC БЧ	a) Belorussian Railways Head Office ul. Lenina 17 BY-220030 Minsk -	+375 17 225 48 60 +375 17 227 56 48 ns@rw.by
BDZ БДЖ	a) BDZ Passengers 3 Ivan Wazov, Str. BG - 1233 Sofia b) Petya Mindeva	a) +359 885 931 775 c) pmindeva@bdz.bg
CD ЧД	a) Czech Railways AG Head Office Passenger Transport Sales Department Nábřeží Ludvíka Svobody, 1222/12 CZ - 110 15 Prague 1 b) Jan Bystřický	a) +420 972 232 088 b) +420 972 233 306 c) Bystricky@gr.cd.cz
CFF/SBB ЦФФ/СББ	a) Swiss Federal Railways SBB Charter-Tour Operating Hohlstr. 532 CH - 8048 Zurich b) Marlen Bolliger	a) +41-512-22 84 46 b) +41-512-22 84 60 c) marlen.bolliger@sbb.ch
CFL ЦФЛ	a) CFL – Service Activité Voyageurs Trains 9, place de la gare L - 1616 Luxembourg b) Anne Pickard	a) +352 4990 4866 b) +352 4990 4879 c) anna.pickard@cfl.lu
CFM ЧФМ	Ministry of Economy and Infrastructure Министерство экономики и инфраструктуры State Enterprise Railway of Moldova ГП «Железная дорога Молдовы» Str. Vlaicu Pircalab 48 MD-2012 CHISINAU	a) +373-22 832040 c) +37322 834204 cfm@railway.md
CFR CALATORI ЧФР	a) SNTFC "CFR-Calatori" S.A International Traffic Regulations Department Bd Dinicu Golescu 38, Sector 1 RO – 010873 Bucharest b) Ilie Popescu	a) +40-210-310 63 68 b) +40-210-310 63 68 c) elena.visoiu@cfrcalatori.ro d) beatrice.perin@cfrcalatori.ro
DB ДБ	a) DB Vertrieb GmbH DB Group Charters Stephensonstr.1 D - 60326 Frankfurt am Main b) Judith Klein	a) +49-69-265-6575 b) +49-69-265-59702 c) gruppencharter@deutschebahn.com
DSB ДСБ	DSB Specialrejsler Sølvgade 40 DK – 1349 Copenhagen K b) Britt Vagner	a) +45-33 54 25 85 b) +45-33 54 25 68 c) brittvp@dsb.dk
FS Trenitalia ФС	a) FS – Trenitalia S.p.A Passenger Division N/I Programmazione e Gestione Offerta Charter Via Giolitti 2 I – 00185 Roma	a) +39-06-47111681 b) +39-06-47111930 c)programm.gest.offerta.charter@trenitli a.it
HZ ХЗ	HZ Putnicki prijevoz	a)+385 1 2336932 b) reklamacije@hzpp.hr

Przewoźnik	a) Adres b) Osoba odpowiedzialna	a) Telefon b) Fax c) E-Mail
	PJ Prodaja – referent za reklamacije Livadarski put 17 HR-10000 ZAGREB	
KZH K3X		
LDZ ЛДЗ	a) VAS „Latvijas dzelzceļš“ Gogola iela 3 LV-1547 Riga b) Olga Ulme	a) +371 67233360 b) +371 67234635 c) olga.ulme@ldz.lv
LG ЛГ	a) AB „Lietuvos Geležinkeliai“ Keleivių vežimo direkcija Pešos g. 10 LT-02111 VILNIUS	+370-5-269-20 92 +370-5-269-39 44 v.mileriene@litrail.lt
MAV-START MAB-ШТАРТ	a) MAV – START Bahnpersonenverkehrs AG Sales department Könyves K.krt. 54-60 H - 1087 BUDAPEST b) Vajas Viktória, Kocsis Csaba	a) +36-1-511-5097+5096 b) +36-1-511-1001 c) charter@mav-start.hu
MZ Transport 1065 CIV	a) Macedonian Railways Transport AG-Skopje Head Office Tariff Department Ul. treta makedonska brigada bb 1000 SKOPJE, Macedonia	a) +389-2-2449 771 b) mz65dir5@t-home.mk c) +389-2-3248 719
NS HC	a) NS Internationaal BV Postbus 767 NL – 1000 AT Amsterdam Marie Christine Wormser	a) +31 6 19268739 b) MC.Wormser@ns.nl
NSB HCБ	-	
TRAIÑOSE	a) CH- Hellenic Railways Commercial department Karolou 1 – 3 GR - 104 37 Athens b) Maria Milioni	+30-10-524 0996 +30-10-524 0996 m.milioni@osenet.gr
ÖBB ОББ	a) ÖBB Personenverkehr AG (for special coaches and special trains) Am Hauptbahnhof 2 A – 1100 Vienna b) Sabine Höfer	a) +43-664-6178005 b) - c) sabine.hoefler@pv.oebb.at
PKP ПКП	a) "PKP Intercity" S.A. Biuro Organizacji Przewozów Aleje Jerozolimskie 142 A PL – 02-305 Warszawa	+48 505 791 637 leszek.sokulski@intercity.pl Pawel.Milewski@intercity.pl
	a) "Przewozy Regionalne" sp. z o.o. Biuro Handlowe ul. Kolejowa 1 PL-01-217 Warszawa	a) +48-695 310 046 b) marcin.domagala@p-r.com.pl
RZD РЖД	a) Joint Stock Company "Russian Railways" Novo-Bassmannaja Str.2 RU-107174 MOSKVA	a) +7-499-262-1628 b) +7-499-262-2880 c) rzd@rzd.ru
SJ СЖ	a) SJ Event Centralplan 23 POB 604 SE-101 32 Stockholm	a) +46-8-762 30 20 b) +46-8-762 39 61 c) rentatrain@sj.se
SNCB/NMBS CHЦБ	a) SNCB Direction Générale Voyageurs	+32-2-528 25 61 +32-2-528 25 89

Przewoźnik	a) Adres b) Osoba odpowiedzialna	a) Telefon b) Fax c) E-Mail
	Bureau B-VI 212 section 13/7 Avenue de la Porte de Hal, 40 B-1060 Brussels b) Jacques Bernier	patrick.mossoux@b-rail.be
SNCF CHЦФ	a) Rail Europe Italia Via Vitruvio 1 I – 20124 Milan b) Patrice Ubaldi	a) +39 02 2954 4924 b) +39 02 7428 1287 c) pubaldi@raileurope.com
SV CB	a) SV – Srbija Voz Sektor za saobraćajno komercijalne poslove Nemanjina 6 SRB-11000 BELGRADE	a)+381-11-361-6962 b)+381-11-361-6775 c) dusan.milic@srbrail.rs suzana.ljubicic@srbrail.rs
SZ C3	a) SZ – Slovenske železnice Poslovna enota potniški promet Sluzba za mednarodni potniški promet Kolodvorska 11 SL - 1506 Ljubljana	a) +386-1-29 14 326 b) +386-1-29 14 818 c) mednarodni.promet@slo-zeleznice.si
TCDD ТЦДД	-	-
UZ УЗ	a) Public joint stock company “Ukrainian railway” (JSC “Ukrzaliznytsia”) Ul. Tverska 5 UA-03680 Kiev 150 b) Department of Long-Distance Passenger Transportation JSC “Ukrzaliznytsia”	a) +380-44-465 02 00 b) +380-44-228-75 20 c) uztarif@lotus.uz.gov.ua
VR BP		
ZFBH		
ZRS	a) ZRS – Railways of Republika Srpska Revenue Management Svetog Save 71 BA – 74000 DOBOJ	international@zrs-rs.com
ŽPCG	a) ŽCG Železnice Crne Gore Sektor za prevoz putnika Golootočkih žrtava 13 MN-81000 PODGORICA	a) +381-81-441-370 b) +381-81-441-370 c) rajka.marinovic@zpcg.me
ZSSK ЗССК	a) ZSSK-Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. Commercial Department Pri bitúnku 2 SK – 040 01 Košice b) Dipl. Ing. Ferdinand Ginelli	+421-55-229-5047 +421-55-229-5048 ginelli.ferdinand@slovakrail.sk

Adresy punktów reklamacyjnych

Przewoźnik	Adres	a) Telefon b) E-Mail c) Fax
BC БЧ	Republican Enterprise «Chief settlement informational center», st. Brest-Litovskaya, 9 220039 Minsk	a) + 375 17 225 90 46, b) + 375 17 225 37 06, c) +375 17 225 39 06
BDZ БДЖ	BDZ Passengers 3 Ivan Vazov, Str, BG-1233 SOFIA	a) +359 885 931 775 b) pmindeva@bdz.bg
CD ЧД	Ceské Dráhy a.s. Odúčtovna přepravních tržeb - OPT Videnska 15 CZ-77211 OLOMOUC	a) +420 972 749 340 b) osobniprepara@opt.cd.cz c) +420 972 749 394
CFL ЦФЛ	Société Nationale des Chemins de fer Luxembourgeois Service Activité Voyageurs trains Place de la Gare, 9 L-1616 LUXEMBOURG	TCV@CFL.LU
CFM ЧФМ	Ministry of Economy and Infrastructure Министерство экономики и инфраструктуры State Enterprise Railway of Moldova ГП «Железная дорога Молдовы» Str. Vlaicu Pircalab 48 MD-2012 CHISINAU	a) +373 22 832040 b) cfm@railway.md
CFR ЧФР	Les Chemins de fer Roumains „CFR CALATORI“ SA International Traffic Regulations Department Bd.Dinicu Golescu 38, Sector 1 RO-010873 BUCHAREST	a) RelPublic.Calatori@cfrcalatori.ro
DB ДБ	W przypadku roszczeń dotyczących praw pasażerów wynikających z rozporządzenia (WE) 1371/2007: Servicecenter Fahrgastrechte, 60647 Frankfurt am Main.	
	Inne pytania i wnioski: DB Fernverkehr AG Kundendialog Postfach 10 06 13 96058 Bamberg	
DSB ДСБ	DSB Kundecenter Kundeservice Udland Postboks 340 DK-0900 COPENHAGEN C	a) +45 33533035 oder +45 33533025 b) kundesint@dsb.dk
EVR ЭВР	Eesti Raudtee Pikk Street 6 EE-15073 TALLINN	
FS TRENITALIA ФС	FS-Ferrovie Italiane dello Stato S.p.A. Passenger Division Amministrazione e Finanza Viale S.Lavagnini 58 I-50129 FLORENCE	
HZ X3	HZ-Hrvatske Zeljeznice Sluzba kontrole prihoda Strojarska bb HR-10000 ZAGREB	
KZH K3X	JC National Company "Kazakhstan Temir Zholy" Prospekt Pobedy 98 KZ – 010000 ASTANA	

Przewoźnik	Adres	a) Telefon b) E-Mail c) Fax
LDZ ЛДЗ	VAS „Latvijas dzelzceļš“ Gogola iela 3 LV-1547 Riga	a) +371 67234929 b) Natalija.Jaroha@ldz.lv c) +371 67233416
LG ЛГ	AB "Lietuvos Geležinkeliai" Keleiviu vežimo direkcija Geležinkelio g. 16 LT-02100 VILNIUS	a) +370-5-269-31 25 b) +370-5-269-27 76 c) j.zemaitiene@litrail.lt
MAV- START MAB- ШТАРТ	MAV – START Railway Passenger Transport AG Ügyfélszolgálat (Customer Services) Kerepesi út 1-3 H - 1087 BUDAPEST	a) Call Center:+36-1-444-44-99 b) eszrevetel@mav-start.hu c) +36-1-511 2093
MZ Transport	Macedonian Railways Transport AG-Skopje Head Office Tariff Department Ul. treta makedonska brigada bb 1000 SKOPJE, Macedonia	a) +389-2-2449 771 b) mz65dir5@t-home.mk c) +389-2-3248 719
NS HC	NS International Servicecenter backoffice Postbus 2552 3500 GN UTRECHT THE NETHERLANDS	NSI-Servicecenter Backoffice@NS.NL
NSB HCB	NSB Marked Servicecenter Prinsengate 7-9 N-0048 OSLO	b) beatebjortomth@nsb.no
ÖBB OBB	ÖBB – Customer Services PO Box 222 A-1020 VIENNA	a) +43-5-1717 b) www.oebb.at
TRAI NOSE	Hellenic Railways SA Department for International Cooperation 1-3 Rue Karolou GR-10437 Athens	
PKP ПКП	"PKP Intercity" S.A. Aleje Jerozolimskie 142 A PL – 02-305 Warszawa	a) reklamacje@intercity.pl
RENFE РЕНФЕ	RENFE Alta Velocidad – Larga Distancia Jefatura de G.Atención a Clientes Avda. Ciudad de Barcelona 6 Estación de Chamartin Andén 1. Edificio N° 21 E-28007 MADRID	a) avldposventa@renfe.es
RZD РЖД	Joint Stock Company "Russian Railways" Management of International Relations Novo-Bassmannaja Str.2 RU-107174 MOSCOW	
SBB CFF CBB	Swiss Federal Railways Passenger Transport Division Customer Relations & Service Kundendialog, Postfach CH-3000 BERN 65	customer.service.international@sbb.ch
SJ СЖ	SJ AB Kundtjänst Stationsgatan 4 SE – 775 50 Krylbo	b) www.sj.se
SNCB NMBS CHЦБ	SNCB Europe – Customer Relations Avenue de la porte de Hal, 40 B - 1060 BRUSSELS	b) customer.relations.fr@b-rail.be
SNCF CHЦФ	SNCF – Régularité 14, place de la Gare F-14030 Caen Cedex	Reklamacje dotyczące opóźnienia pociągu

Przewoźnik	Adres	a) Telefon b) E-Mail c) Fax
	SNCF- Société nationale des chemins de fer français Service Relations Clients SNCF F-62973 Arras Cedex 9	Pozostale reklamacje
SV (ZS) CB (3C)	SV - Srbija Voz Sektor za saobraćajno komercijalne poslove Nemanjina 6 SRB-11 000 BELGRADE	a)+381-11-361-6962 b)dusan.milic@srbrail.rs suzana.ljubicic@srbrail.rs c) +381-11-361-6775
SZ C3	SZ - Slovenske Železnice PE Potniski promet Sluzba za prodajo in tarife Kolodvorska, 11 SL-1506 LJUBLJANA	a)+386-1-2914 161 b) milos.rovsnik@slo-zeleznice.si c) +386-1-2914 818
TCDD ТЦДД	TCDD – İstisemesi Geneni MÜdürlüğü Ticaret Dairesi Başkanlığı 06330 Gar ANKARA	a) +90-312-3112106 b) yusufcagatay@tcdd.gov.tr c) +90-312-3109507
UZ УЗ	Public joint stock company “Ukrainian railway” Branch “Shared Processing Center Railway Transportations” Umanskaja Str.5 UA-03049 Kiev	a) +380-44-465-10-20 b)erc@lotus.uz.gov.ua, ercl@lotus.uz.gov.ua c)+380-44-244-09-33
VR BP	VR Ltd Yhteyskeskus VR Contact Center Eteläinen Asemakatu 2 A P.O.Box 488 (Vilhonkatu 13) FIN-11130 Riihimäki	a) palaute@vr.fi
ZPCG	ZCG – Železnice Crne Gore Sector za prevoz putnika Golootockih zrtava 13 MN-81000 Podgorica	a) +381-81-441-370 b) zcg.milovan@cg.yu c) +381-81-441-370
ZFBH	ZFBH Generalna Direkcija Musala 2 BA-71000 Sarajevo	a) +387-33-663 344 b) ZBH@BIH.NET.BA c) +387-33-652 396
ZRS	ZRS – Eisenbahn der Republika Srpska Einnahmekontrolle Svetog Save 71 BA-74000 Dobož	a) international@zrs-rs.com
ZSSK ЗССК	Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. Úsek obchodu Oddelenie zákaznických podaní Rožňavská 1 SK – 832 72 BRATISLAVA	a) +421-22023212 b) matolekova.jana@slovakrail.sk